

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
WE WROCŁAWIU
UL. JANA DŁUGOSZA 68
51-162 WROCŁAW**

WOOŚ.420.68.2023.WM.47

Wrocław, dnia 23 czerwca 2025 r.

DECYZJA

Na podstawie art. 71 ust. 2 pkt 2, art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. r, art. 82 oraz art. 85 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.), § 3 ust. 1 pkt 6 lit. b rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839 ze zm.), a także art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r., poz. 572), po rozpatrzeniu wniosku QWP Wądroże Wielkie 2 Sp. z o. o. z dnia 7 listopada 2023 r., o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, oraz po przeprowadzeniu postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko,

określam

środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia pn.: „Budowa farmy wiatrowej „Jenków” w gminie Wądroże Wielkie wraz z infrastrukturą towarzyszącą” w wariancie inwestycyjnym, wnioskowanym do realizacji WI, i jednocześnie określam:

I. Rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia:

Przedmiotem postępowania jest budowa elektrowni wiatrowej składającej się z 4 turbin wiatrowych o łącznej mocy do 18 MW, maksymalnej średnicy rotora 120 m, maksymalnej wysokości wieży 150 m oraz maksymalnej całkowitej wysokości konstrukcji 210 m. Wraz z elektrownią planowana jest realizacja infrastruktury technicznej, w tym m.in.:

- budowa infrastruktury drogowej w postaci dróg dojazdowych, zjazdów i placów montażowych;
- budowa i przebudowa przepustów;
- montaż podziemnych linii kablowych elektroenergetycznych średniego napięcia łączących elektrownie wiatrowe ze sobą oraz linii kablowych światłowodowych łączących elektrownie wiatrowe z ośrodkiem automatycznego sterowania ich pracą.

Lokalizacja elektrowni wiatrowej planowana jest na działkach o numerach ewidencyjnych: 217 obręb Granowice, 6, 36 i 37 obręb Jenków oraz 111 obręb Gądków w gminie Wądroże Wielkie. Ponadto działki o numerach 3 i 7 obręb Jenków oraz 112 obręb Gądków, gmina Wądroże Wielkie znajdują się w zasięgu omiatania rotora. Elektrownia zostanie przyłączona do Krajowego Systemu Elektroenergetycznego za pośrednictwem podziemnych linii kablowych. Dojazd do elektrowni wiatrowych będzie zapewniony za pomocą dróg dojazdowych. Place i drogi przewiduje się wykonać z kruszywa. W miejscach kolizji nowych i istniejących dróg z rowami i/lub ciekami zakłada się budowę nowych i wymianę niektórych istniejących przepustów na nowe wraz z wykonaniem wlotu i wylotu przepustu.

II. Istotne warunki korzystania ze środowiska na etapie realizacji, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich:

1. Roboty budowlane generujące hałas prowadzić wyłącznie w porze dziennej, tj. w godzinach 6⁰⁰-22⁰⁰. Wyjątek stanowią działania wymagające ciągłej pracy, np. wylewanie fundamentu czy transport turbin.
2. Plac budowy wyposażać w środki do neutralizacji substancji ropopochodnych, np. sorbenty.
3. Przenośne sanitariaty, zaplecze budowy lokalizować na utwardzonej powierzchni, zabezpieczonej przed przedostaniem się do gruntu zanieczyszczeń, w tym substancji ropopochodnych.
4. Tankowanie pojazdów prowadzić poza terenem inwestycji.
5. Warstwę humusu, zdjąć przed rozpoczęciem robót i wykorzystać na terenie inwestycji do niwelacji albo odtworzenia terenu po zakończeniu robót budowlanych.
6. W przypadku odkrycia podczas prac budowlanych na terenie przedsięwzięcia sieci drenarskiej, fakt ten należy zgłosić do spółki wodnej działającej na terenie gminy lub do związku spółek wodnych. W przypadku uszkodzenia działającego drenażu koniecznym będzie wykonanie przebudowy istniejącego systemu drenarskiego w sposób umożliwiający jego dalsze działanie. Prace należy przeprowadzić pod nadzorem inspektora z odpowiednimi uprawnieniami.
7. Zaplecze budowy, bazę materiałową oraz miejsce wyznaczone do czasowego magazynowania odpadów podczas budowy oraz przenośne sanitariaty zlokalizować w odległości nie mniejszej niż 50 m od granicy cieków wodnych.
8. Prace ziemne związane z realizacją inwestycji w okresie od 1 marca do 31 sierpnia prowadzić pod nadzorem specjalisty ornitologa, który przed ich wykonaniem dokona oględzin terenu pod kątem obecności gniazd ptaków, a w przypadku potwierdzenia ich występowania – wskaże dopuszczalny termin i/lub sposób prowadzenia prac. W pozostałym okresie (od 1 września do końca lutego) ww. nadzór nie jest wymagany.
9. Zachować śródpolne zadrzewienia i zakrzewienia, w tym zadrzewienia wzdłuż dróg otaczających teren inwestycji, które nie będą kolidowały z realizacją inwestycji, w tym transportem elementów inwestycji.
10. Ewentualną wycinkę drzew i krzewów kolidujących z realizacją inwestycji prowadzić:
  - w sezonie lęgowym ptaków (tj. w okresie od 1 marca do 31 sierpnia) pod nadzorem specjalisty ornitologa, który w przeddzień wykonania wycinki dokona oględzin drzew i krzewów pod kątem obecności miejsc lęgowych ptaków, a w przypadku ich potwierdzenia – wskaże dopuszczalny termin i/lub sposób prowadzenia prac; poza ww. okresem przedmiotowy nadzór nie jest wymagany;
  - w okresie całego roku, w przypadku konieczności wycinki drzew o średnicy powyżej 50 cm należy usunięcie drzew przeprowadzić pod nadzorem specjalisty chiropterologa, który 2-3 dni przed rozpoczęciem wycinki przeprowadzi kontrolę drzewa pod kątem zasiedlenia drzewa przez nietoperze, a w przypadku potwierdzenia ich występowania – wskaże dopuszczalny termin i/lub sposób prowadzenia prac.
11. Transport materiałów i przejazdy sprzętu prowadzić po istniejących drogach, traktach polnych lub po drogach dojazdowych, bez tworzenia dodatkowych poboczy (ponad przewidzianą maksymalną szerokość drogi, wynikającą z technicznych warunków jej realizacji). Ułożone elementy tymczasowej infrastruktury należy zdemontować niezwłocznie po zakończeniu realizacji inwestycji.

12. Ewentualne dodatkowe drogi technologiczne do transportu materiałów na plac budowy wytyczyć poza granicami siedliska przyrodniczego 91F0 łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*), zlokalizowanego na działce nr 411/78 obręb Damianowo, gmina Udanin.
  13. W przypadku konieczności wykorzystywania dróg gruntowych do transportu materiałów na plac budowy, drzewa i krzewy rosnące wzdłuż tych dróg zabezpieczyć przed przypadkowym uszkodzeniem, poprzez np. ich wyгородzenie.
  14. Pnie drzew narażone na uszkodzenia mechaniczne odeskować do wysokości ok. 2 m od poziomu gruntu (dolna część desek winna opierać się na podłożu). Odeskowanie należy przymocować do pnia, w sposób niepowodujący okaleczenia drzewa, a pomiędzy odeskowaniem i powierzchnią pnia drzewa umieścić elastyczny materiał (np. grube maty słomiane).
  15. Nie lokalizować ciągów komunikacyjnych i postoju maszyn oraz nie składować materiałów budowlanych, ziemi, odpadów stałych lub płynnych mogących zmienić chemizm gleby (np. sole, oleje, paliwa) w obrębie rzutu korony drzew lub w obrębie krzewów.
  16. Prace ziemne w obrębie brył korzeniowych drzew i krzewów wykonywać ręcznie. Odsłonięte korzenie przykrywać matami słomianymi lub jutowymi – przy temperaturach przekraczających 20°C zwilżonymi wodą, by zapobiec wysuszeniu korzeni, natomiast przy temperaturach ujemnych maty powinny być suche, by uniknąć przemarzania korzeni.
  17. Nie rzadziej niż raz dziennie (w trakcie realizacji inwestycji), w porze porannej, kontrolować wykopy oraz inne miejsca mogące stanowić pułapki dla zwierząt: płazów, gadów, małych ssaków (ze szczególnym uwzględnieniem okresu migracji i rozrodu, tj. od 15 marca do 15 października), a znajdujące się w nich zwierzęta niezwłocznie odławiać i wypuszczać poza obszar inwestycji, do odpowiednich dla nich siedlisk, przy czym ostatnią kontrolę obecności zwierząt w wykopach przeprowadzić bezpośrednio przed zasypaniem wykopów.
  18. Wykopy utrzymywać możliwie jak najkrócej i zasypywać niezwłocznie po zakończeniu prac. Przynajmniej jedną ze ścian wykopu łagodnie wyprofilować (pod kątem maksymalnie 45°), w sposób umożliwiający samodzielne wydostanie się zwierząt, które przypadkowo wpadną do wykopu.
- III. Istotne warunki korzystania ze środowiska na etapie eksploatacji, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich:**
1. W przypadku uruchomienia elektrowni, której praca została automatycznie wstrzymana w wyniku zjawiska oblodzenia łopat wirników, należy sprawdzić, czy na terenie wokół elektrowni, będącym w zasięgu opadających kawałków lodów, nie przebywają osoby postronne.
  2. Nie wykorzystywać konstrukcji wież jako nośnika reklamowego (za wyjątkiem oznaczeń producenta, inwestora bądź właściciela na gondolach).
  3. Na wszystkich turbinach wchodzących w skład przedsięwzięcia zastosować całoroczny automatyczny system detekcyjno-reakcyjny, wykrywający ptaki o co najmniej średnich i dużych rozmiarach ciała, z jednoczesnym interwencyjnym zatrzymywaniem turbin w przypadku zbliżenia się ptaka do zasięgu łopat wirnika. System detekcyjno-reakcyjny (system DR) obligatoryjnie winien spełniać następujące kryteria:
    - być wyposażony w kamery stereoskopowe,

- pole działania systemu będzie obejmować przestrzeń 360° wokół każdej turbiny wiatrowej,
  - system należy skalibrować w uzgodnieniu ze specjalistą ornitologiem posiadającym doświadczenie w zakresie funkcjonowania systemów DR tak, aby system wykrywał i reagował na ptaki o rozpiętości skrzydeł co najmniej 100 cm,
  - w przypadku ptaków o średnich rozmiarach ciała (rozpiętość skrzydeł od 100 cm do 160 cm) promień efektywnego wykrycia osobnika winien wynosić minimum 500 m (przy skuteczności na poziomie minimum 80%). Efektywność detekcji powinna wzrastać wraz z malejącym dystansem ptaka od danej turbiny. Rozpoczęcie zatrzymywania wirnika winno nastąpić z odległości minimum 350 m,
  - w przypadku ptaków o dużych rozmiarach ciała (rozpiętość skrzydeł powyżej 160 cm) promień efektywnego wykrycia osobnika winien wynosić minimum 700 m (przy skuteczności na poziomie minimum 80%). Efektywność detekcji powinna wzrastać wraz z malejącym dystansem ptaka od danej turbiny. Rozpoczęcie zatrzymywania wirnika winno nastąpić z odległości min. 530 m,
  - system umożliwi całkowite wyłączenie turbiny w przypadku stwierdzenia zagrożenia kolizją,
  - równolegle do procesu zatrzymania wirnika danej turbiny system będzie stosował sygnały ostrzegawcze (dźwięk i/lub światło). Sygnały świetlne i dźwiękowe mogą być zastosowane jedynie równolegle do procesu zatrzymywania wirnika w celu ograniczenia przypadków całkowitego zatrzymywania turbiny w sytuacji zmiany toru lotu ptaka w reakcji na nie – wówczas w przypadku ich zadziałania (tzn. zmiany toru lotu ptaka), możliwe jest wstrzymanie procesu zatrzymywania turbiny,
  - system powinien monitorować zachowanie ptaka, nawet gdy ominie on już łopaty turbiny. Turbina może zostać włączona dopiero, gdy ptak ominie strefę zagrożenia,
  - system będzie gromadził szczegółowe rejestry każdej reakcji na pojawienie się ptaka w pobliżu turbiny, w strefie detekcji systemu.
4. Montaż, ustawienie parametrów systemu, o którym mowa w punkcie III.3 oraz testowanie skuteczności jego działania należy przeprowadzić pod nadzorem specjalisty ornitologa, który wskaże prawidłowy sposób kalibracji systemu.
  5. Oświetlenie turbin wiatrowych ograniczyć do niezbędnego minimum, wynikającego z przepisów odrębnych, dotyczących funkcjonowania tego typu instalacji. Jako oświetlenie przeszkodowe zastosować czerwone światło stroboskopowe, umieszczone na szczycie wieży elektrowni wiatrowej, o najmniejszej dopuszczalnej mocy i liczbie błysków na minutę oraz umieszczone tak, aby jego widoczność z ziemi była jak najmniejsza (optymalnie umieścić oświetlenie bezpośrednio na obudowie gondoli, unikać stosowania dodatkowych podstaw i wysięgników).
  6. Nie należy montować żadnego stałego oświetlenia na terenie inwestycji, w tym również przy wejściach do wież. Ewentualne instalacje doświetlające wejście powinny być wyposażone w czujniki ruchu, uruchamiające źródło światła jedynie w czasie korzystania z wejścia do wieży. Zainstalowane lampy powinny posiadać mocno kierunkową oprawę, skupiającą światło do niezbędnego minimum.
  7. Zastosować turbiny o kolorach w odcieniach szarości, matowe, nie stosować kolorów jaskrawych i farb odbijających światło ultrafioletowe.
  8. Na działkach dzierżawionych lub będących własnością podmiotu planującego realizację inwestycji:

- w strefie do 250 m wokół turbin nie wprowadzać sadów, szkółek leśnych, plantacji roślin energetycznych, zalesień, zadrzewień, zakrzewień, ciągów zieleni, zbiorników wodnych (stawów, oczek wodnych, osadników), uprawy kukurydzy i roślin miododajnych (z wyjątkiem rzepaku), a także nie układać pryzm słomy, obornika, drewna lub innych materiałów o wysokości powyżej 5 m, nie składować gruzu, ziemi i innych materiałów zmieniających znacząco ukształtowanie terenu,
- kosić płaty zbiorowisk innych niż uprawa rolna, występujących wokół podstaw turbin (w najbliższym sąsiedztwie podstawy, do granicy z uprawą rolną), jeden raz w roku, w terminie po 1 sierpnia.

IV. Wymagania, dotyczące ochrony środowiska, konieczne do uwzględnienia w dokumentacji wymaganej do wydania decyzji, określonych w art. 72 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko:

1. Zrealizować farmę wiatrową składających się z 4 elektrowni wiatrowych o łącznej mocy do 18 MW.
2. Elektrownie zlokalizować zgodnie z tabelą nr 1.

Tabela 1. Lokalizacja elektrowni wiatrowych.

Numer turbiny	Numer działki	Obręb	Przybliżone współrzędne wg układu współrzędnych PUWG 1992	
			Y	X
EW 05	217	Granowice	315911	359954
EW 06	111	Gądków	316739	360206
EW 07	6	Jenków	316182	359606
EW 08	36, 37	Jenków	316201	358653

3. Zrealizować elektrownie o maksymalnej całkowitej wysokości konstrukcji 210 m i następujących parametrach:
  - maksymalna średnica rotora – 120 m,
  - maksymalna wysokość wieży elektrowni wiatrowej – 150 m,
  - minimalna wysokość wieży elektrowni wiatrowej – 114 m,
  - maksymalna moc akustyczna turbiny – 105 dB.
4. Wyprowadzenie mocy z elektrowni wiatrowych prowadzić przez doziemne linie kablowe elektroenergetyczne SN.
5. Dla ograniczenia efektu migotania cieni należy zastosować wolnoobrotowe turbiny (12,6 – 20 obr./min.).
6. Elementy turbin wykorzystujące oleje oraz transformatory wyposażać w misy, które zapewnią przyjęcie 100% oleju, w przypadku awaryjnego wycieku.
7. Turbiny winny posiadać system sterowania i monitoringu, umożliwiający kontrolę wszelkich niezbędnych parametrów wraz z możliwością automatycznego wyłączenia elektrowni w przypadku pracy w warunkach mogących stwarzać zagrożenie dla środowiska (np. przekroczenie dopuszczalnej prędkości obrotowej).

V. Nakładam obowiązek monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko po realizacji inwestycji:

1. Należy wykonać monitoring ornitofauny, obejmujący moduły:

- badania dynamiki liczebności ptaków w cyklu rocznym – liczenia z transektów,
  - badania natężenia wykorzystania przestrzeni powietrznej przez ptaki – liczenia z punktów obserwacyjnych,
  - cenzus lęgowych gatunków kluczowych,
  - badania rozpowszechnionych ptaków w standardzie MPPL,
  - identyfikacja zgrupowań i koncentracji ptaków, w tym żerujących lub zbierających się na nocleg na terenie farmy.
2. Monitoring ornitologiczny prowadzić według następujących zasad:
- monitoring będzie wykonany przez specjalistów z dziedziny ornitologii w sposób oraz przy zastosowaniu aktualnych wytycznych, metod i sprzętu zalecanych według najlepszej współczesnej wiedzy,
  - badania będą obejmować cykl roczny, tj. wszystkie okresy fenologiczne, trzykrotnie powtarzany, w ciągu pięciu lat od oddania inwestycji do użytkowania, przy czym obowiązkowo badaniami należy objąć pierwszy rok po oddaniu przedsięwzięcia do użytkowania,
  - obserwacje będą prowadzone z najwyższym natężeniem badań w okresie rozrodu bielika (luty-czerwiec) oraz migracji ptaków (marzec, wrzesień-październik), z następującą liczbą kontroli w poszczególnych miesiącach roku: styczeń – 2 kontrole (co 14 dni), luty – 3 kontrole (co 10 dni), od marca do czerwca – po 4 kontrole w miesiącu (co 7 dni), lipiec – 3 kontrole (co 10 dni), od sierpnia do listopada – po 4 kontrole w miesiącu (co 7 dni), grudzień – 2 kontrole (co 14 dni) (łącznie 42 kontrole) (dopuszczalne jest przesunięcie częstotliwości kontroli o 2-3 dni),
  - obserwacje będą prowadzone z tych samych powierzchni badawczych, które stosowano w trakcie monitoringu przedrealizacyjnego (punkty obserwacyjne, transekty, powierzchnia cenzusu stanowisk lęgowych, kwadrat MPPL, wyszukiwanie koncentracji ptaków),
  - wyniki monitoringu będą przedkładane Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska we Wrocławiu do 31 stycznia każdego roku następującego po roku prowadzenia obserwacji.
3. Należy wykonać monitoring śmiertelności ptaków, przeprowadzony według następujących zasad:
- monitoring będzie wykonany przez specjalistów z dziedziny ornitologii, zgodnie z metodyką zalecaną według najlepszej obecnej wiedzy w zakresie badania wpływu farm wiatrowych na ptaki po uruchomieniu inwestycji,
  - badania będą przeprowadzone w cyklu rocznym, trzykrotnie powtórzone, w ciągu pięciu lat od oddania inwestycji do użytkowania (optymalnie kontrole w 1, 3 i 5 roku po oddaniu farmy do eksploatacji), badania śmiertelności powinny być prowadzone równolegle do monitoringu wykorzystania przestrzeni przez ptaki (wszystkie moduły) przez cały czas jego trwania,
  - monitoring będzie obejmował poszukiwanie ciał ptaków – ofiar kolizji, należy liczyć wszystkie znalezione martwe ptaki,
  - kontrole należy prowadzić przy wszystkich turbinach, w promieniu do 210 m od podstawy każdej turbiny, wzdłuż transektów oddalonych od siebie o około 5 – 10 m,

- kontrole prowadzić w odstępach nie dłuższych niż co 7 – 10 dni (łącznie 42 kontrole w roku, rozmieszczone w czasie, podobnie jak liczenia na punktach obserwacyjnych i transektach),
  - w przypadku stwierdzenia martwego ptaka należy odnotować następujące dane: gatunek (jeśli określenie gatunku nie jest możliwe, należy podać przynajmniej nazwę rzędu lub rodziny), wiek i płeć (jeśli to możliwe), współrzędne geograficzne miejsca znalezienia ofiary kolizji, numer turbiny, odległość od turbiny, dokumentacja fotograficzna ofiary kolizji (w miarę możliwości wykonać zdjęcie obejmujące także widok na maszt turbiny), dodatkowe informacje (np. stan rozkładu ciała ofiary, informacje, że ptaka zanotowano także na poprzedniej kontroli),
  - wykonać testy wykrywalności martwych ptaków oraz testy tempa znikania ciał ptaków – co najmniej jeden raz w ciągu każdego roku prowadzenia monitoringu śmiertelności, w terminach reprezentujących różne okresy fenologiczne. W trakcie wykonywania każdego testu teren należy kontrolować codziennie w trakcie pierwszych 3 – 5 dni, następnie co 2 – 3 dni, przez około 30 – 40 dni od rozpoczęcia testu,
  - na podstawie uzyskanych danych oszacować śmiertelność ptaków w oparciu o zalecane metody statystyczne.
4. Wykonać monitoring chiropterofauny, obejmujący automatyczną rejestrację aktywności nietoperzy, prowadzony według następujących zasad:
- monitoring będzie wykonany przez specjalistów z dziedziny chiropterologii w sposób oraz przy zastosowaniu aktualnych wytycznych, metod i sprzętu zalecanych według najlepszej współczesnej wiedzy,
  - badania będą obejmować cykl roczny, tj. wszystkie okresy aktywności nietoperzy, trzykrotnie powtarzany, w ciągu pięciu lat od oddania inwestycji do użytkowania, przy czym obowiązkowo badaniami należy objąć pierwszy rok po oddaniu przedsięwzięcia do użytkowania,
  - rejestracja będzie prowadzona przez wszystkie sezony aktywności nietoperzy, tj. w okresie co najmniej od 1 kwietnia do 31 października, z częstotliwością nie mniejszą niż co 7 dni, przez jedną noc, tj. od jednej godziny przed zachodem słońca do jednej godziny po wschodzie słońca,
  - rejestrację aktywności nietoperzy należy prowadzić w pobliżu turbin wiatrowych, na wysokości pracy łopat wirnika. Urządzenia monitorujące będą zamontowane na gondolach, a liczba siłowni objętych monitoringiem nie powinna być mniejsza niż $\frac{1}{3}$ liczby wszystkich wybudowanych turbin (zaokrąglona w górę do pełnej jednostki), tzn. detektory należy zainstalować na minimum dwóch turbinach farmy (optymalnie ze zmianą lokalizacji prowadzenia nagrań w kolejnych latach monitoringu),
  - montaż, kalibrację urządzeń rejestrujących oraz testowanie ich działania należy przeprowadzić pod nadzorem specjalisty chiropterologa, który wskaże prawidłową lokalizację i ustawienia urządzeń,
  - wyniki monitoringu będą przedkładane Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska we Wrocławiu do 31 stycznia każdego roku następującego po roku prowadzenia obserwacji.
5. Wykonać monitoring śmiertelności nietoperzy, przeprowadzony wg następujących zasad:

- monitoring będzie wykonany przez specjalistów z dziedziny chiropterologii, zgodnie z metodyką zalecaną według najlepszej obecnej wiedzy w zakresie badania wpływu farm wiatrowych na nietoperze po uruchomieniu inwestycji,
- badania będą prowadzone w cyklu rocznym, trzykrotnie powtórzone, w ciągu pięciu lat od oddania inwestycji do użytkowania, przy czym obowiązkowo badaniami należy objąć pierwszy rok po oddaniu przedsięwzięcia do użytkowania, badania śmiertelności powinny być prowadzone równolegle do monitoringu aktywności nietoperzy przez cały czas jego trwania,
- monitoring będzie obejmował poszukiwanie ciał nietoperzy – ofiar kolizji,
- kontrole należy prowadzić w pobliżu wszystkich zainstalowanych turbin, w promieniu do 120 m od podstawy każdej turbiny,
- kontrole prowadzić w równych odstępach czasu, co 5 – 7 dni, w okresie od 1 kwietnia do 31 października (niewielkie odstępstwa możliwe są w przypadku skrajnie niekorzystnych warunków pogodowych) (łącznie 30 – 43 kontrole). Dopuszcza się połączenie poszukiwania martwych nietoperzy z badaniami w zakresie poszukiwania martwych ptaków, wówczas terminy badań mogą być modyfikowane tak, by zoptymalizować efektywność prac przez połączenie obu badań terenowych. W takiej sytuacji żadna z przerw pomiędzy kontrolami nie powinna być dłuższa niż 14 dni, a w okresie sierpień – wrzesień nie dłuższa niż 7 dni, natomiast łączna liczba kontroli w sezonie nie może być mniejsza niż 30,
- co najmniej jeden raz w ciągu każdego roku prowadzenia monitoringu śmiertelności wykonać badania skuteczności wyszukiwania ofiar kolizji, w okresie sierpień – wrzesień oraz test szybkości znikania ciał nietoperzy. W trakcie wykonywania każdego testu stan zwłok należy kontrolować codziennie przez pierwsze 4 dni, następnie w dniu 7, 10, 14 i 20,
- na podstawie uzyskanych danych należy oszacować śmiertelność nietoperzy w oparciu o zalecane metody statystyczne.

VI. Nakładam obowiązek wykonania analizy porealizacyjnej:

1. Po upływie 12 miesięcy od dnia uruchomienia farmy, na podstawie wyników uzyskanych w trakcie przeprowadzonego I etapu monitoringu, wykonać wstępną analizę wpływu farmy na ptaki i nietoperze i przedłożyć ją Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska we Wrocławiu w terminie 14 miesięcy od daty oddania inwestycji do użytkowania.
2. Po upływie od trzech do pięciu lat (w zależności od wybranej ścieżki monitoringu) od dnia uruchomienia farmy, na podstawie wyników badań uzyskanych w trakcie pełnego monitoringu, wykonać analizę porealizacyjną w zakresie wpływu farmy na śmiertelność ptaków i nietoperzy i przedłożyć ją Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska we Wrocławiu w terminie 6 miesięcy od zakończenia wykonania pełnego monitoringu poinwestycyjnego.
3. Analiza porealizacyjna (zarówno wstępna, jak i wykonana po zakończeniu pełnego monitoringu) winna zawierać w szczególności informacje dotyczące:
  - dynamiki liczebności i natężenia przelotów ptaków, aktywności nietoperzy oraz sposobu wykorzystania przestrzeni powietrznej przez ww. grupy zwierząt w trakcie eksploatacji inwestycji,
  - śmiertelności ptaków i nietoperzy w wyniku kolizji z elementami elektrowni,
  - oceny faktycznej skali oddziaływania inwestycji na ptaki i nietoperze,

- wskazania dotyczące ewentualnej konieczności zastosowania dodatkowych rozwiązań ograniczających śmiertelność ptaków i nietoperzy lub modyfikacji podjętych uprzednio działań.
4. W zakresie oddziaływania akustycznego na najbliższe położone tereny chronione akustycznie, w szczególności zabudowania obrębu Jenków. Pomiary należy wykonać zgodnie z obowiązującą metodyką w czasie pracy wszystkich turbin wiatrowych. Analizę należy przedstawić w terminie do 6 miesięcy od dnia oddania obiektu do użytkowania.
- VII. Nie stwierdzam konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.**
- VIII. Integralną częścią decyzji stanowi Załącznik nr 1 – Charakterystyka przedsięwzięcia.**

Uzasadnienie

Wnioskiem z dnia 7 listopada 2023 r. (data wpływu: 7 listopada 2023 r.) QWP Wądroże Wielkie 2 Sp. z o.o. (zwana dalej: Wnioskodawca) zwróciła się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu (zwany dalej: Regionalny Dyrektor) o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn.: „Budowa farmy wiatrowej „Jenków” w gminie Wądroże Wielkie wraz z infrastrukturą towarzyszącą”. Do wniosku została załączona *Karta informacyjna przedsięwzięcia* (zespół autorów pod kierownictwem: M. Jaśkiewicz, październik 2023 r.).

Regionalny Dyrektor pismem z dnia 20 listopada 2023 r., znak: WOOS.420.68.2023.ASA.1, wezwał Wnioskodawcę do uzupełnienia braków formalnych we wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia. Wnioskodawca uzupełnił braki formalne pismem z dnia 28 listopada 2023 r. (data wpływu: 28 listopada 2023 r.).

Dane o wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zostały umieszczone w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie (<http://www.ekoportal.gov.pl/>) pod numerem: 297/2023.

Planowane przedsięwzięcie kwalifikuje się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 6 lit. b *rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko*, dla których sporządzenie raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko może być wymagane.

Zgodnie z art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. r *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, zwanej dalej *ustawą ooś*, organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla ww. przedsięwzięcia jest regionalny dyrektor ochrony środowiska.

Liczba stron postępowania przekracza 10. Zgodnie z art. 74 ust. 3 *ustawy ooś*, jeżeli liczba stron postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przekracza 10 do zawiadomienia stron innych niż podmiot planujący podjęcie realizacji przedsięwzięcia stosuje się przepisy art. 49 *ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks*

postępowania administracyjnego, dalej zwanej Kpa, z tym, że zawiadomienie to następuje w formie publicznego obwieszczenia w siedzibie organu właściwego w sprawie oraz przez udostępnienie pisma w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej tego organu.

Obwieszczeniem z dnia 7 grudnia 2023 r., znak: WOOŚ.420.68.2023.ASA.2, Regionalny Dyrektor powiadomił strony postępowania m.in. o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla ww. inwestycji, przedmiocie decyzji, organie właściwym do wydania decyzji, o możliwości brania czynnego udziału na każdym etapie postępowania, jak również możliwości zapoznania się z aktami sprawy i złożenia uwag i wniosków, organie właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków. O powyższym Wnioskodawca został poinformowany zawiadomieniem z dnia 7 grudnia 2023 r., znak: WOOŚ.420.68.2023.ASA.3.

Stosownie do dyspozycji ustawowej art. 74 ust. 3aa ustawy ooś, Regionalny Dyrektor pismem z dnia 7 grudnia 2023 r., znak: WOOŚ.420.68.2023.ASA.4, powiadomił o wszczęciu postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach gminę właściwą ze względu na obszar, o którym mowa w art. 74 ust. 3a ww. ustawy, tj. Wójta Gminy Wądroże Wielkie.

W toku prowadzonego postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach Regionalny Dyrektor:

- pismem z dnia 8 stycznia 2024 r., znak: WOOŚ.420.68.2023.AK.5, wystąpił do Dyrektora Zarządu Zlewni we Wrocławiu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie o wydanie opinii co do konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – o określenie zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia;
- pismem z dnia 8 stycznia 2024 r., znak: WOOŚ.420.68.2023.AK.6, wystąpił do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jaworze o wydanie opinii co do konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – o określenie zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jaworze w postanowieniu z dnia 30 stycznia 2024 r. (data wpływu: 5 lutego 2024 r.), znak: ZNS.9022.3.2024.PS, wyraził opinię, iż nie ma potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko ww. przedsięwzięcia.

Dyrektor Zarządu Zlewni we Wrocławiu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w opinii z dnia 6 lutego 2024 r. (data wpływu: 12 lutego 2024 r.), znak: VC.ZZŚ.4901.9.2024.KM, stwierdził, iż nie istnieje konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania ww. przedsięwzięcia na środowisko, wskazując jednocześnie na konieczność uwzględnienia w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następujących warunków:

1. Prace w pobliżu rowu/cieku wykonywać przy zachowaniu szczególnej ostrożności, nie dopuszczając do zanieczyszczenia wód.
2. Placu budowy nie należy lokalizować w pobliżu rowu/cieku.
3. Remontowane oraz projektowane przepusty na rowach melioracyjnych/ciekach zaprojektować tak, aby nie spowodowały istotnych zmian koryta tych obiektów i nie pogarszały warunków przepływu wód.
4. Wykopy budowlane należy zabezpieczyć przed dostaniem się do nich drobnych zwierząt poprzez zastosowanie siatki o drobnych oczkach, wkopanej w grunt.
5. W przypadku zaistnienia sytuacji odprowadzania wód opadowych z wykopów budowlanych należy wykonać to w sposób zgodny z przepisami oraz niezagrażający gruntom sąsiednim.

6. W przypadku zastosowania transformatorów olejowych urządzenia te muszą być wyposażone w szczelne misy olejowe, które będą w stanie zmagazynować 100% oleju zawartego w transformatorze, który mógłby wydostać się do środowiska w wyniku nieprzewidzianej awarii.
7. W przypadku odkrycia podczas prac budowlanych na terenie przedsięwzięcia sieci drenarskiej, fakt ten należy zgłosić do spółki wodnej działającej na terenie gminy lub do związku spółek wodnych. W przypadku uszkodzenia działającego дренаżu koniecznym będzie wykonanie przebudowy istniejącego systemu drenarskiego w sposób umożliwiający jego dalsze działanie. Prace należy przeprowadzić pod nadzorem inspektora z odpowiednimi uprawnieniami.

Treść warunku nr 7 nałożonego przez Dyrektora Zarządu Zlewni we Wrocławiu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Regionalny Dyrektor zadysponował w sentencji niniejszej decyzji w punkcie I.6. Pozostałe warunki wynikają z obowiązujących regulacji prawnych, do stosowania których zobowiązany jest Wnioskodawca i które będą też przedmiotem innych postępowań administracyjnych, bądź są zbyt ogólne i niemożliwe do weryfikacji. Stąd też Regionalny Dyrektor nie uwzględnił ich w sentencji niniejszej decyzji.

Regionalny Dyrektor po wnikliwym przeanalizowaniu zgromadzonej dokumentacji, uwzględniając kryteria zawarte w art. 63 ust. 1 *ustawy ooś*, uznał, iż planowane przedsięwzięcie może znacząco oddziaływać na środowisko i tym samym wymaga przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. W postanowieniu z dnia 19 kwietnia 2024 r., znak: WOOŚ.420.68.2023.AK.16, stwierdził obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia oraz ustalił zakres raportu o oddziaływaniu na środowisko, który winien być zgodny z art. 66 *ustawy ooś*, w tym winien analizować wpływ inwestycji na środowisko ze szczególnym uwzględnieniem następujących zagadnień:

1. Oddziaływania na gatunki grzybów, roślin i zwierząt chronionych na mocy *rozporządzeń Ministra Środowiska: z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408), z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409) oraz z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r., poz. 2380)*. Lokalizacja stanowisk gatunków chronionych powinna zostać stwierdzona na podstawie inwentaryzacji przyrodniczej wykonanej przez odpowiednich specjalistów (w tym ornitologa i chiropterologa), w okresie wegetacji roślin i aktywności zwierząt. Inwentaryzacja winna obejmować cały rok, tak aby określić znaczenie terenu planowanej inwestycji dla gatunków zwierząt, w szczególności ptaków i nietoperzy, w okresie lęgowym i rozrodczym, dyspersji polęgowej oraz migracji sezonowych. W badaniach należy stosować przyjęte lub rekomendowane do stosowania metodyki wpływu na ptaki i nietoperze oraz inne grupy zwierząt, a także zalecenia dotyczące wpływu na krajobraz.
2. Oddziaływania na stopień i sposób wykorzystania przez ptaki i nietoperze terenu przewidzianego pod farmę wraz z jego otoczeniem (ocena wpływu na ptaki i nietoperze, np. rozpoznanie miejsc lęgowych ptaków oraz rozrodu i zimowania nietoperzy, korzystania z potencjalnych żerowisk na terenie i w otoczeniu farmy i ocena strat pod kątem utraty siedlisk ww. gatunków zwierząt).
3. Oddziaływania na walory krajobrazowe terenu (analiza winna być wykonana przez osobę posiadającą wiedzę i doświadczenie w tym zakresie).
4. Oddziaływania w zakresie emisji hałasu, w tym emisji infradźwięków.
5. Oddziaływania na życie i zdrowie człowieka poprzez powodowanie efektu stroboskopowego (tzw. efektu migotania cienia).

6. Wystąpienia potencjalnych konfliktów społecznych.
7. Uwzględnienia w skumulowanej ocenie oddziaływania na środowisko innych elektrowni wiatrowych zrealizowanych, realizowanych i planowanych na terenie Gminy Wądroże Wielkie oraz na terenie sąsiedniej gminy Udanin.

Obwieszczeniem z dnia 22 kwietnia 2024 r., znak: WOOŚ.420.68.2024.AK.17, Regionalny Dyrektor poinformował strony postępowania o wydanym postanowieniu o obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Gmina właściwa ze względu na obszar, o którym mowa w art. 74 ust. 3a ustawy ooś, została poinformowana o powyższym powiadomieniu z dnia 22 kwietnia 2024 r., znak: WOOŚ.420.68.2023.AK.18.

Dane o postanowieniu o obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko zostały zamieszczone w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie pod nr karty: 321/2024.

W dniu 22 maja 2024 r. Wnioskodawca przedłożył *Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko dla inwestycji pn.: „Budowa farmy wiatrowej „Jenków” w gminie Wądroże Wielkie wraz z infrastrukturą towarzyszącą*” (kierujący zespołem autorów: Michał Jaśkiewicz, maj 2024 r.).

Dane o *Raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko* zostały zamieszczone w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie, pod numerem: 322/2024.

W ślad za przedłożonym *Raportem o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko* dla ww. inwestycji, Wnioskodawca pismem z dnia 29 maja 2024 r. (data wpływu: 3 czerwca 2024 r.) przedłożył Aneks nr 1 do raportu o oddziaływaniu na środowisko wraz z wymienionymi w aneksie załącznikami. Ww. aneks wprowadził zmiany dotyczące minimalnej wysokości wieży elektrowni wiatrowej.

Pismem z dnia 13 września 2024 r., znak: WOOŚ.420.68.2023.WM.25, Regionalny Dyrektor wezwał Wnioskodawcę do uzupełnienia *Raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko*, m.in: wpływu na środowisko przyrodnicze w zakresie: oddziaływania na ptaki i nietoperze, w tym również w kontekście oddziaływań skumulowanych. W odpowiedzi na ww. wezwanie Wnioskodawca przedłożył wyjaśnienia wraz z załącznikami do *Raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko*.

Pismem z dnia 22 listopada 2024 r., znak: WOOŚ.420.68.2023.WM.29, Regionalny Dyrektor wezwał Wnioskodawcę do uzupełnienia *Raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko* w zakresie analizy i oceny wpływu farmy wiatrowej na krajobraz. Uzupełnienie w powyższym zakresie zostało przedłożone przez Wnioskodawcę pismem z dnia 18 grudnia 2024 r. (data wpływu: 23 grudnia 2024 r.).

Z uwagi na fakt, iż dokumentacja w dalszym ciągu wymagała uzupełnienia, Regionalny Dyrektor pismem z dnia 31 stycznia 2025 r., znak: WOOŚ.420.68.2023.WM.35, wezwał Wnioskodawcę do złożenia kolejnych wyjaśnień.

Wnioskodawca, pismem z dnia 19 lutego 2025 r. (data wpływu: 21 lutego 2025 r.), przedłożył uzupełnienie w zakresie wskazanym w ww. piśmie z dnia 31 stycznia 2025 r.

Działając na podstawie art. 33 ust. 1 w związku z art. 79 ust. 1 ustawy ooś, Regionalny Dyrektor, w drodze obwieszczenia z dnia 4 kwietnia 2025 r., znak: WOOŚ.420.68.2023.WM.42, poinformował o rozpoczęciu procedury udziału społeczeństwa. Ww. obwieszczenie zostało upublicznione w dniach od 7 kwietnia 2025 r. do 7 maja 2025 r. (włącznie), tj.: na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu oraz w sposób zwyczajowy przyjęty w: Urzędzie Gminy Wądroże Wielkie (poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń urzędu), a także na tablicach ogłoszeń w miejscowościach Jenków, Gądków, Granowice. Zgodnie z art. 33a ust. 2 ustawy ooś

Regionalny Dyrektor oraz Wójt Gminy Wądroże Wielkie udostępnił informacje, o których mowa w art. 33 ust. 1 *ustawy ooś*, również na swoich stronach podmiotowych w Biuletynie Informacji Publicznej na okres nie krótszy niż jeden rok.

Każdy mógł składać uwagi i wnioski do postępowania w formie pisemnej, ustnie do protokołu lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej. W obwieszczeniu Regionalny Dyrektor poinformował m.in. o możliwości zapoznania się z Raportem, jego uzupełnieniami i całą dokumentacją sprawy oraz wskazał sposób i miejsce składania uwag i wniosków w terminie 30 dni: od dnia 8 kwietnia 2025 r. do dnia 7 maja 2025 r. włącznie.

O powyższym Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu zawiadomił strony postępowania obwieszczeniem z dnia 4 kwietnia 2025 r., znak: WOOŚ.420.68.2023.WM.44.

W przewidzianym na udział społeczeństwa 30-dniowym terminie, o którym mowa powyżej, nie zostały wniesione żadne uwagi ani wnioski.

Wypełniając dyspozycję ustawową art. 10 § 1 *Kpa*, przed wydaniem niniejszej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zawiadomieniem z dnia 19 maja 2025 r., znak: WOOŚ.420.68.2023.WM.45 i obwieszczeniem z dnia 19 maja 2025 r., znak: WOOŚ.420.68.2023.WM.44, Regionalny Dyrektor poinformował strony postępowania o zebraniu całości materiału dowodowego w sprawie oraz o możliwości wypowiedzenia się, przed wydaniem decyzji, co do zebranych dowodów. W pismach tych wyjaśnił, iż rozstrzygnięcie kończące przedmiotowe postępowanie zostanie wydane nie wcześniej niż po upływie 7 dni od skutecznego zawiadomienia wszystkich stron.

Gmina właściwa ze względu na obszar, o którym mowa w art. 74 ust. 3a *ustawy ooś*, została poinformowana o powyższym powiadomieniem z dnia 19 maja 2025 r., znak: WOOŚ.420.68.2023.WM.46.

Zgodnie z art. 80 ust. 2 *ustawy ooś*, właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach po stwierdzeniu zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony. Obszar przeznaczony pod inwestycję jest objęty ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przyjętym *uchwałą Rady Gminy Wądroże Wielkie Nr XLVII/226/14 z dnia 22 października 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Dolno. z 2014 r., poz. 4430)*. Działki, na których zlokalizowana będzie inwestycja oznaczone są w ww. uchwale symbolem EW – tereny lokalizacji elektrowni wiatrowych. Plan określa dopuszczalną wysokość wieży elektrowni do 150 m i średnicę wirnika turbiny umieszczonej na szczycie wieży do 120 m. Mając na uwadze powyższe, organ po przeanalizowaniu ww. uchwały stwierdził, że lokalizacja inwestycji jest zgodna z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Analizując całość zgromadzonego materiału dowodowego Regionalny Dyrektor zważył, co następuje.

Planowane przedsięwzięcie polegać będzie na budowie 4 elektrowni wiatrowych o mocy do 4,5 MW każda wraz z infrastrukturą techniczną. Lokalizacja elektrowni wiatrowej planowana jest na działkach o numerach ewidencyjnych: 217 obręb Granowice, 6, 36 i 37 obręb Jenków oraz 111 obręb Gądków w gminie Wądroże Wielkie. Ponadto działki numer 3 i 7 obręb Jenków oraz 112 obręb Gądków, gmina Wądroże Wielkie znajdują się w zasięgu omiatania rotora. Pojedyncza elektrownia składać się będzie z fundamentu, wieży, gondoli oraz wirnika. Na fundamencie osadzona zostanie wieża o minimalnej wysokości 114 m. Maksymalna wysokość wieży nie będzie mogła przekroczyć 150 m. Na wieży zamocowana zostanie gondola wraz z generatorem oraz wirnikiem składającym się z trzech śmigieł o średnicy 120 m (maksymalna wysokość całkowita turbiny z wniesionym śmigłem wynosić będzie 210 m). Generator każdej turbiny wiatrowej oraz jego transformator zlokalizowany

będzie wewnątrz gondoli elektrowni na szczycie jej wieży. Na potrzeby zapewnienia niezbędnego funkcjonowania i obsługi inwestycji zrealizowane zostaną place manewrowe wraz z drogami dojazdowymi. W celu zapewnienia możliwości dostarczenia turbin w miejsce ich planowanego posadowienia przewiduje się wykorzystanie niektórych istniejących dróg o nawierzchni gruntowej lub z kruszywa jako dróg dojazdowych. Jak zostało wskazane w dokumentacji, ze względu na ich stan techniczny oraz na gabaryty elementów turbin wiatrowych może zająć konieczność przebudowy, w tym wzmocnienia konstrukcji i/lub poszerzenia nawierzchni w celu połączenia planowanych dróg dojazdowych z istniejącym układem komunikacyjnym. Ewentualna przebudowa dróg poza wskazanym terenem realizacji inwestycji nie jest objęta przedmiotowym wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Planowane przedsięwzięcie polegać będzie na przetwarzaniu energii kinetycznej ruchu powietrza w energię elektryczną poprzez wykorzystanie turbiny wiatrowej. Energia elektryczna będzie wytwarzana w czasie pracy elektrowni wiatrowej przy prędkościach wiatru od 3 m/s do 25 m/s. W przypadku przekroczenia prędkości 25 m/s zostanie uruchomiony mechanizm bezpieczeństwa, który w sposób automatyczny zatrzyma pracę turbin, poprzez zadziałanie hamulca. Sygnały do sterowania pracą tych urządzeń pochodzić będą z zainstalowanego na gondoli anemometru, który na bieżąco będzie mierzył prędkość i kierunek wiatru. Wytworzona energia z turbin wiatrowych będzie kierowana do stacji elektroenergetycznej (Główny Punkt Odbioru – GPO) i następnie zostanie odprowadzona do stacji elektroenergetycznej operatora sieci przesyłowej (KSE) za pomocą infrastruktury przyłączeniowej w postaci linii kablowych doziemnych WN i NN zgodnie w uzyskanymi warunkami przyłączenia i stosownymi zezwoleniami. Jak wskazano w dokumentacji, stacja GPO oraz przyłącze elektroenergetyczne do systemu KSE nie jest objęte niniejszym wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Teren planowanej realizacji inwestycji jest obecnie użytkowany rolniczo, podobnie jak sąsiadujące z nim tereny. Jak wynika z załączonej dokumentacji, zabudowa mieszkaniowa zlokalizowana jest w odległości nie mniejszej niż 700 m. Na etapie oceny analizie poddano 2 warianty – wskazanego do realizacji (WI) oraz racjonalnego wariantu alternatywnego (WII). W racjonalnym wariantcie alternatywnym (WII) planowana jest budowa 4 elektrowni wiatrowych, o maksymalnej mocy do 4,0 MW każda i łącznej, maksymalnej mocy do 16 MW. Turbiny w wariantcie WII charakteryzowałyby się mniejszą mocą turbin oraz większą maksymalną mocą akustyczną. Z przeprowadzonych analiz wariant WI, wskazany przez Wnioskodawcę do realizacji, jest wariantem najkorzystniejszym dla środowiska. Pomimo utrzymania wymaganych przepisami prawa dopuszczalnych poziomów w zakresie ochrony klimatu akustycznego w obu analizowanych wariantach, wariant WI będzie stanowił źródło mniejszych emisji w tym zakresie. Poprzez mniejszą emisję hałasu, wpływ na środowisko będzie mniejszy w stosunku do wariantu WII. Większa ilość energii możliwa do wyprodukowania w wariantcie WI pozwoli na efektywniejsze zmniejszanie zapotrzebowania na energię z konwencjonalnych źródeł, a tym samym przyczyni się do skuteczniejszej redukcji zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery z procesu spalania, co w dalszej konsekwencji wpłynie na poprawę jakości powietrza.

Na etapie realizacji inwestycji wpływ na środowisko związany będzie z prowadzeniem prac budowlanych, montażowych, doprowadzeniem niezbędnej infrastruktury technicznej. Oddziaływanie będzie krótkotrwałe i ograniczone. Zanieczyszczenie powietrza związane będzie głównie z eksploatacją maszyn roboczych, jak również pyleniem z terenu budowy. Emitowane będą gazy cieplarniane, głównie dwutlenek węgla. Skala emisji nie będzie znacząca i nie będzie bezpośrednio wpływać na zwiększenie zjawiska efektu cieplarnianego.

Z uwagi na skalę inwestycji (brak zajmowania wielkoobszarowych terenów pod realizację inwestycji) oddziaływanie na klimat związane ze zmianą sposobu zagospodarowania terenu i jego pokrycia ocenia się jako znikome. Wykorzystywany w trakcie prac sprzęt budowlany i środki transportu będą również źródłem znacznej uciążliwości akustycznej. W celu ograniczenia tego oddziaływania prace budowlane prowadzone będą w porze dziennej. Istnieje również możliwość zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego przez substancje ropopochodne z potencjalnych wycieków z silników spalinowych maszyn oraz nieodpowiedniego magazynowania odpadów powstających w trakcie realizacji inwestycji. Wyposażenie placu budowy w środki do neutralizacji ewentualnych wycieków oraz zabezpieczenia miejsc składowania odpadów i zaplecza budowy na utwardzonym podłożu ograniczą powyższe potencjalne zanieczyszczenie. W trakcie budowy elektrowni oraz infrastruktury towarzyszącej dojdzie do przekształcenia terenu, lecz wcześniejsze zdjęcie warstwy humusowej ziemi i jej wykorzystanie do prac wykończeniowych zminimalizuje oddziaływanie z tym związane. Ponadto, w trakcie realizacji inwestycji będą powstawały odpady związane z pracami ziemnymi, budowlanymi oraz funkcjonowaniem zaplecza socjalnego pracowników. Odpady te będą magazynowane czasowo w wydzielonych do tego miejscach w sposób uwzględniający właściwości chemiczne i fizyczne odpadów, w tym stan skupienia oraz zagrożenia, które mogą powodować te odpady, a następnie będą przekazywane uprawnionym podmiotom w celu ich dalszego zagospodarowania. Biorąc pod uwagę powyższe, w celu ochrony środowiska na etapie realizacji planowanej inwestycji, nałożono warunki określone w punktach II.1 – II.6 sentencji. Dodatkowo warunek II.5 nałożono w celu maksymalnego możliwego ograniczenia zmian powierzchni ziemi, jako elementu środowiska przyrodniczego.

Eksploatacja inwestycji z uwagi na charakter nie wiąże się z istotną emisją substancji do powietrza. Funkcjonowanie elektrowni wiatrowych wiązać się będzie z emisją hałasu. Jej źródło stanowić będzie hałas mechaniczny związany z pracą rotora oraz hałas aerodynamiczny związany z przepływem mas powietrza na krawędzi śmigieł wiatraka. W raporcie przeprowadzono analizę oddziaływania akustycznego planowanej inwestycji. Z obliczeń wykonanych wyłącznie dla planowanej inwestycji wynika, że nie będzie dochodzić do przekroczenia standardów akustycznych na terenach chronionych akustycznie. Ocenie poddano również oddziaływanie planowanej inwestycji skumulowane z istniejącymi farmami wiatrowymi. W tym celu w analizie uwzględniono istniejącą farmę wiatrową znajdującą się w gminie Wądroże Wielkie („Budowa Farmy Wiatrowej Wądroże Wielkie II wraz z infrastrukturą towarzyszącą w obrębie miejscowości Granowice, Gądków i Jenków, Gmina Wądroże Wielkie”) oraz w gminie Udanin („Zespół elektrowni wiatrowych Udanin o łącznej mocy 75 MW w Gminie Udanin (wariant C)”. Przeprowadzona ocena oddziaływania z istniejącymi farmami wiatrowymi (turbunami znajdującymi się w buforze 3 km) wykazała, że nie będzie dochodzić do przekroczenia standardów akustycznych na terenach chronionych akustycznie.

Przeprowadzona analiza w zakresie propagacji hałasu – z uwzględnieniem skumulowanego oddziaływania z farmami wiatrowymi planowanymi w sąsiedztwie, dla których nie wydano decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w tym przede wszystkim z projektowanymi turbinami w gminie Wądroże Wielkie i Udanin (tj. 1 z 2 projektowanych turbin na farmie wiatrowej w gminie Wądroże Wielkie, 1 projektowana turbina na farmie wiatrowej w gminie Wądroże Wielkie, 7 z 7 projektowanych turbin na farmie wiatrowej w gminie Wądroże Wielkie oraz 11 z 26 projektowanych turbin na farmie wiatrowej w gminie Udanin) oraz istniejącymi turbinami zlokalizowanymi w gminie Wądroże Wielkie i Udanin wykazała, że po realizacji tych inwestycji mogą wystąpić przekroczenia wartości dopuszczalnych poziomów hałasu dla pory nocnej (40 dB), na terenach podlegających ochronie akustycznej. W tabeli

nr 21 (strona 40 załącznika II.A – Analiza hałasu) przedstawiono wpływ poszczególnych turbin wiatrowych na tereny chronione akustycznie, na których może dochodzić do przekroczenia hałasu. Na podstawie uzyskanych wyników dla każdego z terenów chronionych akustycznie, ustalona została kolejność turbin pod względem ich wpływu na kształtowanie się klimatu akustycznego (od największego do najmniejszego wpływu). Po wyznaczeniu kolejności, wyliczono średnią pozycję turbiny określającą jej wpływ na wszystkie tereny z przekroczonymi poziomami. Z przeprowadzonych analiz wynika, że największy wpływ na przekroczenie dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach chronionych akustycznie mają turbiny planowane w gminie Udanin i oznaczone symbolami A15 (dz. 265, 266 obręb Konary), A14 (dz. 274 obręb Konary), dla których nie została wydana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach. Niezbędnym będzie zatem określenie odpowiednich środków minimalizujących, zapewniających dotrzymanie dopuszczalnego poziomu hałasu na terenach, gdzie wykazano przekroczenia, w postępowaniu o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, prowadzonym dla inwestycji faktycznie generującej przekroczenia.

W celu zapewnienia dotrzymania obowiązujących standardów środowiskowych oraz wyeliminowania możliwości negatywnego oddziaływania planowanej inwestycji na klimat akustyczny, nałożone zostały w sentencji decyzji wymagania określone w punktach IV.1 – IV.3. Ponadto z uwagi na fakt, że turbiny wiatrowe są instalacjami o dużej mocy akustycznej, a ocena ich oddziaływania oparta jest jedynie na prognostycznym modelowaniu obciążonym ryzykiem niedoszacowania wartości zaprognozowanej w porównaniu z rzeczywistą wartością, Regionalny Dyrektor uznał za zasadne nałożenie obowiązku wykonania analizy porealizacyjnej, wskazanej w punkcie VI.4 sentencji, mając na celu sprawdzenie rzeczywistych poziomów hałasów pochodzących od pracujących turbin i odbierania go na najbliższej zlokalizowanych terenach chronionych akustycznie.

W ramach planowanego przedsięwzięcia przewiduje się występowanie potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego, do których zalicza się stacje transformatorowe, generatory turbin wiatrowych oraz linie kablowe średniego napięcia (SN). Ze względu na usytuowanie generatorów turbin wiatrowych na znacznej wysokości, poziom pola elektromagnetycznego emitowanego przez te urządzenia na poziomie gruntu jest pomijalny. Urządzenia generujące fale elektromagnetyczne, takie jak generatory oraz transformatory, będą zlokalizowane w zamkniętych przestrzeniach osłoniętych metalowymi przewodnikami o właściwościach ekranujących, co w znacznym stopniu ograniczy ich oddziaływanie na otoczenie. W konsekwencji efektywny wpływ elektrowni wiatrowej na klimat elektromagnetyczny środowiska będzie nieznaczny. Poszczególne turbiny wiatrowe zostaną połączone kablami podziemnymi SN oraz przewodami telekomunikacyjnymi. W przypadku linii podziemnych grunt pełni funkcję naturalnej izolacji, gdyż nie przewodzi promieniowania elektromagnetycznego, co eliminuje możliwość negatywnego wpływu na środowisko. Planowana farma wiatrowa wraz z infrastrukturą techniczną zostanie zlokalizowana w przeważającej mierze na terenach użytkowanych rolniczo, co dodatkowo minimalizuje potencjalne oddziaływanie promieniowania elektromagnetycznego na ludzi, a dla zapewnienia powyższego nałożono warunek określony w punkcie IV.4 sentencji.

Eksploatacja elektrowni wiatrowej będzie wiązała się z występowaniem zjawiska migotania cienia, które może pojawiać się w określonych warunkach atmosferycznych i oświetleniowych. Efekt ten zachodzi w sytuacji, gdy nisko położone na horyzoncie słońce znajduje się za turbiną wiatrową, a cienie rzucane przez obracające się łopaty wirnika są wydłużone i okresowo przemieszczają się po powierzchni terenu oraz obiektach znajdujących się w pobliżu. W celu oceny potencjalnej uciążliwości związanej z tym zjawiskiem

przeprowadzono szczegółową analizę zakresu i intensywności zacienienia w skali rocznej na obszarze zabudowy mieszkaniowej. Do analizy przyjęto dwa modele obliczeniowe:

- astronomicznie maksymalny, możliwy czas trwania zacienienia, który jest najbardziej niekorzystnym wariantem, jaki może mieć miejsce dla danej lokalizacji turbin w projektowanej farmie wiatrowej,
- meteorologiczny możliwy czas trwania zacienienia, który bazuje na danych meteorologicznych, który obrazuje statystyczna wielkość oddziaływania jaka może być najbliższa rzeczywistości, ponieważ uwzględnia warunki pogodowe, które są zmienne w czasie.

Wyniki z przeprowadzonej analizy uwzględniające model astronomiczny wykazały, że intensywność zjawiska migotania cienia na analizowanym obszarze będzie zróżnicowana przestrzennie. Największy zasięg migotania cienia będzie generowany w kierunkach wschodnich oraz zachodnich w stosunku do turbin, natomiast najmniejszy w kierunkach południowych. Efekt migotania będzie występował w siedmiu obrębach ewidencyjnych (Damianowo, Gądków, Granowice, Jenków, Bielany, Konary i Mierczyce). W trzech ostatnich zasięg migotania nie będzie obejmował zabudowy mieszkaniowej. W analizie wykazano, że w żadnym z badanych receptorów czas trwania efektu spowodowany planowaną inwestycją nie przekroczy 100 godz./rok. Najdłużej zjawisko będzie występowało w Jenkowie (receptory M, Q – ponad 50 godz./rok). Powyższe zjawisko będzie występować w godzinach popołudniowych (pomiędzy 15⁰⁰, a 17⁰⁰) w lutym oraz od drugiej połowy października do pierwszej połowy listopada. Zjawisko będzie występować również w godzinach wieczornych (pomiędzy 19⁰⁰, a 20³⁰) od końca kwietnia do końca pierwszej połowy lipca. Efekt ten będzie generowany przez turbiny EW 05, EW 07 i EW 08. W analizie intensywność występowania zjawiska w zdefiniowanych receptorach dla modelu astronomicznego wykazała, że zjawisko osiąga wartości powyżej 30 godz./rok jedynie w 8 zdefiniowanych punktach (spośród 35 receptorów). Pozostałe 27 receptorów na analizowanym terenie będzie narażonych na mniejszą intensywność, wynoszącą w skali roku mniej niż 30 godz., z czego w 4 punktach zjawisko w ogóle nie będzie występować. Liczba dni, w czasie których może występować powyższe zjawisko jest zróżnicowana. Maksymalnie może osiągnąć wartość 142 dni w roku w Jenkowie, a minimalnie 25 dni w roku w Granowicach. Wartość maksymalnego czasu migotania cienia w ciągu najniekorzystniejszego dnia w ciągu roku oscyluje w zakresie od 19 minut (receptory O, AH w obrębie Granowice) do 47 minut (receptor M w obrębie Jenków). Przy większości budynków mieszkalnych znajduje się towarzysząca zabudowa gospodarcza oraz inne przeszkody, takie jak np. zadrzewienia, które nie zostały uwzględnione w powyższym modelu, które mogą ograniczać powyższy wpływ na zabudowę mieszkaniową. Jak w skazano w analizach – w naturalnych warunkach, występowanie wszystkich założeń przyjętych do modelu astronomicznego, przez cały rok jest niemożliwe. W związku z powyższym wyniki tej analizy należało uznać za otrzymane w najbardziej niekorzystnych warunkach, które łącznie raczej nie powinny zaistnieć.

W dalszej kolejności wykonano analizę zacienienia wokół projektowanej farmy wiatrowej z uwzględnieniem warunków meteorologicznych (uwzględniające prędkość wiatru w momencie pracy turbiny oraz jego kierunek, nasłonecznienie rzeczywiste). Dane meteorologiczne dotyczące nasłonecznienia obliczono na podstawie publicznie dostępnych danych wieloletnich ze stacji meteorologicznej w Legnicy, która zlokalizowana jest najbliższej obszar planowanej inwestycji. Analiza ww. modelu wykazała, że intensywność zjawiska migotania cienia będzie mniejsza, przy uwzględnieniu warunków meteorologicznych. W Polsce migotanie cienia generowane przez elektrownie wiatrowe na stan obecny nie jest bezpośrednio regulowane prawnie. Czynnikiem ograniczającym wpływ tego zjawiska na

otoczenie jest zastosowanie nowoczesnych, wolnoobrotowych turbin wiatrowych, co zostało wskazane w sentencji w warunku IV.5.

Czynnikami związanymi ze zmianą klimatu mającymi wpływ na funkcjonowanie przedsięwzięcia mogą być powodzie, wyładowania atmosferyczne, nawałne burze i silne wiatry, susze itp. Sama w sobie realizacja przedsięwzięcia oznaczać będzie zmniejszenie emisji produktów spalania do atmosfery. Przyczyni się do redukcji czynników antropogenicznych wpływających na negatywne konsekwencje zmian klimatu. Jakość i wytrzymałość elementów instalacji zapewni odporność na zmienne warunki klimatu, którego efektem mogą być coraz częściej występujące ekstremalne zjawiska pogodowe. W ramach inwestycji zostanie zamontowany system odgromowy, na wypadek wyładowań atmosferycznych. Odporność inwestycji na silny wiatr zostanie osiągnięta poprzez system hamujący pracę wirnika przy dużych jego prędkościach, odcinając pracę generatorów. Konstrukcja turbiny, głęboko osadzona na solidnych fundamentach, jest stabilna także w warunkach intensywnego wiatru, opadów nawałnych.

Przedmiotowe przedsięwzięcie planowane jest w granicach jednostki planistycznej gospodarowania wodami – jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) – Cicha Woda RW600010137899. Zgodnie z zapisami *rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu zagospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023 r., poz. 335)*, JCWP Cicha Woda została oceniona jako naturalna część wód o złym stanie, zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, jakim jest dobry stan ekologiczny: zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D oraz stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(W)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników – stan dobry. Rozpatrywany obszar znajduje się w obrębie jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) nr 95 o kodzie PLGW600095. JCWPd nr 95 charakteryzuje się dobrym stanem ilościowym i dobrym stanem chemicznym i została oceniona jako zagrożona chemicznie i ilościowo. Planowana inwestycja nie znajduje się na obszarach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, a także jest usytuowana poza obszarami leżącymi w strefie ujęć ochronnych wód. Na etapie eksploatacji, w trakcie normalnej pracy instalacji, inwestycja nie będzie wywierać istotnego wpływu na wody podziemne i powierzchniowe. Produkcja energii z planowanych turbin nie będzie wymagać poboru wody ani odprowadzania ścieków. Potencjalne zanieczyszczenie środowiska gruntowo-wodnego może pojawić się jedynie w momencie, kiedy dojdzie do sytuacji awaryjnej, a biorąc pod uwagę warunek IV.6, rozwiązanie to powinno ograniczyć ewentualne ryzyko wycieku.

Na etapie eksploatacji turbin wiatrowych przewiduje się możliwość wytwarzania odpadów w sytuacji awaryjnej. W normalnych warunkach eksploatacji turbin wiatrowych odpady wytwarzane są w trakcie prac konserwacyjnych. Na etapie eksploatacji w związku z prowadzonymi pracami serwisowymi prognozuje się powstawanie zużytych olejów (oleje hydrauliczne, oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe, a także oleje i ciecze stosowane, jako elektroizolatory oraz nośniki ciepła). Wytwórcą odpadów powstających w wyniku świadczenia usług serwisowych na terenie elektrowni będzie podmiot, który świadczy tę usługę. Odpady te będą usuwane niezwłocznie poza teren elektrowni (bez magazynowania ani czasowego gromadzenia) i przekazywane do utylizacji zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Ewentualne sytuacje awaryjne mogą wystąpić podczas niesprzyjających warunków atmosferycznych (wyładowania atmosferyczne, nawałne burze i silne wiatry) co może skutkować uszkodzeniem turbiny. Wskutek oblodzenia turbin może zaistnieć ryzyko rozprysku kawałków lodu (w momencie rozruchu) na terenach wokół elektrowni. Zgodnie z informacjami zawartymi w dokumentacji, projektowane turbiny zostaną wyposażone w system odgromowy,

dzięki czemu konstrukcja nie będzie narażona na uszkodzenia w wyniku uderzenia pioruna. Dodatkowo zostaną wyposażone w system do monitorowania pracy całej turbiny. Przy wietrze (w przypadku większości modeli turbin) przekraczającym 25 m/s, turbina zostaje automatycznie wyłączona, co gwarantuje bezpieczeństwo użytkowania w trakcie takich ekstremalnych sytuacji. Turbiny wiatrowe posiadać będą również specjalne systemy, które monitorują pracę turbiny i w przypadku oblodzenia lub złego wyważenia łopat (np. spowodowany zalegającym śniegiem) turbiny zostaną wyłączone. Dodatkowo w celu zapewnienia bezpieczeństwa osób postronnych, nałożono warunki III.1 oraz IV.7.

Uwzględniając lokalizację inwestycji oraz zakładając, że warunki dotyczące etapu realizacji i eksploatacji inwestycji nałożone w niniejszej decyzji zostaną dotrzymane, nie przewiduje się, aby przedsięwzięcie było źródłem konfliktów społecznych. W trakcie procedury udziału społeczeństwa nie wniesiono żadnych uwag i wniosków w zakresie przedmiotowego postępowania.

Okres eksploatacji elektrowni wiatrowych planuje się na okres ok. 30 lat. Faza ewentualnej likwidacji przedsięwzięcia polegać będzie na demontażu turbin oraz infrastruktury towarzyszącej. Oddziaływanie na tym etapie będzie podobne do etapu realizacji z uwagi na charakter prowadzonych prac.

Planowane przedsięwzięcie znajduje się poza obszarami chronionymi na mocy *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2024 r., poz. 1478 ze zm.). Teren inwestycji oraz jej otoczenie to głównie wielkopowierzchniowe, intensywnie użytkowane pola uprawne z niewielkimi wyspami ekologicznymi, takimi jak oczka wodne (głównie powstałe w nieczynnych wyrobiskach), rowy melioracyjne, kępy drzew i krzewów. W sąsiedztwie brak jest większych kompleksów leśnych, występują tu niewielkie, śródpolne lasy, głównie liściaste. W pobliżu terenu inwestycji nie ma większych zbiorników wodnych. Jak wynika z *Raportu z inwentaryzacji przyrodniczej w zakresie siedlisk przyrodniczych, chronionych gatunków roślin, grzybów, owadów, płazów, gadów i ssaków (bez nietoperzy) dla planowanej Farmy Wiatrowej Jenków zlokalizowanej w gm. Wądroże Wielkie (woj. dolnośląskie)* (Ansee Consulting Michał Jaśkiewicz, Wrocław, 2023 r.), teren inwestycji charakteryzuje się niskimi walorami botanicznymi. Na obszarze objętym inwentaryzacją dominującym zbiorowiskiem są ubogie florystyczne fitocenozy chwastów pól uprawnych. Na terenie objętym inwentaryzacją stwierdzono występowanie tylko jednego typu siedliska przyrodniczego wymienionego w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r., poz. 1713), tj. – 91F0 łąkowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*). Występowanie siedliska stwierdzono na południowy zachód od wsi Jenków (na działce nr 411/78 obręb Damianowo), gdzie porasta tereny nad strumieniem Jania. Nie stwierdzono występowania roślin objętych ochroną na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. poz. 1409) oraz grzybów wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U., poz. 1408). Na etapie realizacji inwestycji zakłada się zniszczenie stosunkowo niewielkich powierzchni upraw rolniczych, które są pozbawione walorów botanicznych. Prace będą realizowane poza granicami siedliska przyrodniczego 91F0 zlokalizowanego na południe od lokalizacji turbiny EW 08. Realizacja inwestycji nie wiąże się ze zmianami stosunków wodnych, w związku z tym nie ma zagrożenia dla przesuszenia powierzchni siedliska. Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na szatę roślinną oraz siedliska przyrodnicze. W ramach prac nie planuje się przeprowadzenia wycinki drzew i krzewów. Transport elementów turbin może wymagać

miejscowej wycinki pojedynczych przydrożnych drzew poza terenem realizacji inwestycji, w przypadku kolizji z wielkogabarytowymi elementami turbin.

Na inwentaryzowanym obszarze stwierdzono występowanie zwierząt chronionych na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r., poz. 2380) – trzmiele z rodzaju *Bombus* sp., w tym trzmiel kamiennik *Bombus lapidarius*. W większej odległości odnotowano pojedyncze stwierdzenia ślimaka winniczka *Helix pomatia*. Analizowany obszar jest ubogi pod względem entomofauny oraz nie jest miejscem atrakcyjnym dla cennych gatunków bezkręgowców. W przypadku przedmiotowej inwestycji oddziaływanie na bezkręgowce mogłoby wystąpić jedynie podczas prac budowlanych i transportu. Potencjalnym zagrożeniem będą kolizje z poruszającymi się pojazdami obsługi technicznej, mogące powodować śmiertelność osobników. Oddziaływanie to, ze względu na niskie natężenie ruchu oraz fakt, że będzie dotyczyło pojedynczych osobników, nie będzie miało znaczącego charakteru ani istotnego wpływu na populacje tych gatunków. Nie wykazano obecności płazów ani siedlisk ich rozrodu na terenie inwestycji oraz w jej otoczeniu. Brak aktywności herpetofauny wynika z braku odpowiednich siedlisk w tym rejonie. Inwestycja nie będzie generowała efektu barierowego ze względu na punktowe zajęcie małych powierzchni pod turbiny, a place manewrowe będą użytkowane stosunkowo rzadko do obsługi serwisowej turbin. W związku z powyższym nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na hereptofaunę. Na terenie inwestycji nie stwierdzono chronionych gatunków ssaków. Odnotowane w sąsiedztwie, na polach uprawnych, ssaki należą do lokalnych populacji gatunków łownych, pospolitych i szeroko rozpowszechnionych. Omawiany teren stanowi dla nich miejsce przemieszczania się i żerowiska. Zagrożeniem, zwłaszcza dla drobnych ssaków, może być wpadanie do wykopów. Na etapie eksploatacji wpływ będzie związany z płoszeniem zwierząt w wyniku prac serwisowych maszyn i obecnością ludzi, jednakże z uwagi na sporadyczność tych prac, będzie to oddziaływanie nieistotne. Ubytek siedlisk pod budowę turbin będzie minimalny i nieznaczący dla teriofauny, ze względu na wysoką dostępność takich siedlisk w sąsiedztwie.

Celem określenia wpływu planowanej farmy wiatrowej zarówno na lokalne lęgowe populacje ptaków, jak i frakcję migrującą i zimującą, wykonano badania monitoringowe w okresie 6 marca 2022 r. – 24 lutego 2023 r. (łącznie 40 kontroli). Zgodnie z dokumentem *Raport końcowy z przedrealizacyjnego monitoringu ornitofauny dla elektrowni wiatrowej zlokalizowanej na terenie gminy Wądroże Wielkie za okres marzec 2022 – luty 2023* (Ansee Consulting Michał Jaśkiewicz, Wrocław, 2023 r.) wraz z dokumentacją uzupełniającą, łącznie w trakcie całorocznych badań odnotowano 22 482 ptaki należące do co najmniej 92 gatunków, w tym objętych ochroną na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt.

Wiosenny przelot ptaków obserwowano głównie w marcu. Nie stwierdzono wyraźnego przelotu ptaków wróblowych. Najliczniej obserwowanym migrantem był szpak *Stumus vulgaris*. Nie obserwowano intensywnego przelotu gatunków wymienionych w załączniku I Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (wersja ujednolicona) (Dz. U. UE. L. z 2010 r. Nr 20, str. 7 ze zm.). Przelot ptaków szponiastych był bardzo nieznaczny, nie obserwowano migrujących stad.

W okresie lęgowym stwierdzono występowanie 61 gatunków ptaków lęgowych, spośród których osiem to gatunki wymienione w załączniku I ww. Dyrektywy, m.in. bielik *Haliaeetus albicilla*, kania ruda *Milvus milvus*, błotniak stawowy *Circus aeruginosus*, błotniak łąkowy *Circus pygargus*, bocian biały *Ciconia ciconia*, a wśród wróblowych: gąsiorek *Lanius collurio*. Dominowały gatunki liczne i pospolite, a skład gatunkowy był właściwy dla rozległych,

intensywnie użytkowanych agrocenoz. Stwierdzono sześć stanowisk lęgowych gąsiorka, zlokalizowanych w pasach i kępach krzewów przecinających tereny rolnicze na całym badanym terenie. Nie przewiduje się jednak znaczącego wpływu na lokalną populację gąsiorka. Natomiast w przypadku usunięcia krzewów porastających teren planowanej inwestycji doszłoby do spadku liczebności tego gatunku. Zagrożeniem dla lokalnych ptaków lęgowych jest utrata siedlisk oraz tzw. efekt odstraszenia przy wykonywaniu prac. Z uwagi na lokalizację wszystkich turbin na polach uprawnych, oddziaływanie będzie dotyczyło głównie pospolitych gatunków i zostało ocenione jako nieistotne w skali lokalnej. W przypadku płoszenia oddziaływanie będzie miało krótkoterminowy charakter. Łącznie odnotowano piętnaście gatunków ptaków drapieżnych. Spośród nich dwa były lęgowe na badanej powierzchni – myszołów *Buteo buteo* (czynne gniazdo w odległości 1,2 km od turbiny EW 06) i błotniak stawowy (gniazdo w odległości ok. 1,8 km od turbiny EW 06). Teren inwestycji był wykorzystywany przez myszołowa jako żerowisko przez cały sezon lęgowy. Należy spodziewać się spadku produktywności par lęgowych myszołowa na terenie inwestycji i terenach przyległych, w wyniku kolizji z turbinami ptaków dorosłych w okresie wysiadywania i karmienia piskląt oraz młodych ptaków, opuszczających rewiry lęgowe, a także utraty części żerowisk. Nie można wykluczyć, że wpływ inwestycji na lokalną i regionalną populację tego gatunku będzie negatywny. W przypadku błotniaka stawowego, ptaki z pary lęgowej oraz inne osobniki często aktywnie polowały nad polami, stąd liczne obserwacje tego gatunku. Pomimo występowania tylko jednego stanowiska lęgowego, zlokalizowanego na skraju badanej powierzchni, oraz niskiego natężenia przelotów tego gatunku w sezonie lęgowym, istnieje ryzyko negatywnego wpływu inwestycji na lokalną populację błotniaków stawowych. Teren inwestycji znajdzie się w odległości ok. 2,8 km oraz ok. 4 km od stanowisk lęgowych bielika – gatunku szczególnie narażonego na kolizje z turbinami. Mimo odległości gniazda od turbin, mieszczącej się w zakresie wielkości przeciętnego terytorium tego gatunku, bieliki pojawiały się na terenie planowanej farmy relatywnie rzadko. Może to wynikać z braku dogodnych żerowisk. Pomimo nieregularnych i krótkotrwałych wizyt bielika na terenie inwestycji, przewiduje się ryzyko negatywnego wpływu planowanej farmy na ten gatunek. W okresie lęgowym kanię rudą stwierdzono sześć razy. Podczas całego okresu badań odnotowano 25 obserwacji tego gatunku. Podczas przeglądania lasów pod kątem występowania gniazd ptaków szponiastych nie znaleziono gniazda należącego do kani rudej. Niewykluczone jest, że czynne stanowisko znajduje się w odległości kilku lub kilkunastu km od terenu planowanej farmy.

W okresie jesiennej migracji przelot był intensywniejszy niż wiosną. Wśród wróblowych dominowały liczne i szeroko rozpowszechnione gatunki, odnotowano liczny przelot zięb. Nie obserwowano nasilonej migracji ptaków szponiastych. Gatunki które migrowały przez teren inwestycji licznie można sklasyfikować jako pospolite. Duże stada tworzyły przede wszystkim bardzo liczne w kraju szpaki. Liczebności oraz natężenie przelotu gatunków kluczowych nie były wysokie. Kanie rude obserwowano podczas każdej z kontroli od 24 sierpnia do 29 września 2022 r. Obserwowane osobniki żerowały nad polami uprawnymi. Podczas ostatniej z tych kontroli stwierdzono grupę sześciu osobników unoszących się w kominie termicznym, było to najliczniejsze obserwowane stado tego gatunku i jedyna obserwowana grupa ptaków szponiastych. Nie można wykluczyć ryzyka kolizji z turbinami oraz negatywnego wpływu na lokalną populację kani rudej. Obserwacje prowadzone w okresach migracji wiosennej i jesiennej wykazały, iż przez teren inwestycji nie przebiegają ważne szlaki migracyjne. Inwestycja nie będzie znacząco negatywnie oddziaływała na gatunki migrujące, jednak może mieć negatywny wpływ na osobniki kani rudej i błotniaka stawowego, wykorzystujące teren inwestycji w okresie migracji oraz dyspersji polęgowej. W przypadku kani

rudej negatywne oddziaływanie może wiązać się przede wszystkim ze sporadycznymi kolizjami przelatujących osobników z pracującym rotorem, jednak bez znaczącego wpływu na populację przelotną. Z kolei w odniesieniu do obu gatunków dojdzie do częściowego zajęcia obszarów łowieckich. Z uwagi na dostępność terenów otwartych w okolicy planowanej farmy, nie przewiduje się znaczącego ograniczenia powierzchni żerowisk ptaków szponiastych.

Teren inwestycji nie stanowi ważnego zimowiska dla żadnego z obserwowanych gatunków. Nie stwierdzono występowania zimowych żerowisk gęsi. Obserwowano niewielkie koczujące stada wróblowych. Nad obszarem inwestycji przelatywały gęsi, które stanowiły najliczniejszą grupę ptaków w okresie zimowym.

Oceniono, że na obszarze planowanej inwestycji powstanie ryzyko kolizji ptaków drapieżnych z turbinami, szczególnie istotne w przypadku myszołowa – z uwagi na liczebność osobników żerujących na terenie planowanej farmy oraz bielika – z powodu wysokiej podatności na kolizje oraz bliskości stanowiska lęgowego (ok. 2,8 km oraz 4 km od turbin). Produktivność par może ulec zmniejszeniu na skutek płoszenia, śmierci ptaków dorosłych i młodych. Nie można wykluczyć negatywnego wpływu inwestycji na lokalną i regionalną populację tych gatunków. Spośród pozostałych gatunków ptaków drapieżnych, jako najbardziej narażone na kolizje uznano ponadto kanię rudą i błotniaka stawowego. Z powyższych względów zaproponowano zastosowanie systemu detekcyjno-reakcyjnego, montowanego na wszystkich turbinach wchodzących w skład przedmiotowego przedsięwzięcia. Podstawowym zadaniem systemu jest ograniczenie śmiertelności ptaków poprzez natychmiastowe zatrzymywanie wszystkich turbin, w sąsiedztwie których system wykryje sytuację potencjalnie kolizyjną. Zastosowanie tego systemu spowoduje, że oddziaływanie na ww. gatunki ptaków drapieżnych nie będzie znacząco negatywne. Nie wykazano znacząco negatywnego oddziaływania farmy wiatrowej na pozostałe gatunki i grupy gatunków ptaków.

Przedmiotowa inwestycja została zaplanowana w odległości ok. 19 km od obszaru specjalnej ochrony ptaków Zbiornik Mietkowski (PLB020004), będącego istotną w skali regionu ostoją ptaków migrujących i zimujących, w szczególności wodno-błotnych i siewkowych, a także siedliskiem lęgowym m.in. mew. Nad obszarem inwestycji obserwowano stada ptaków wodnych – głównie gęsi *Anser sp.*, a także siewkowych *Charadriiformes* – mewy *Larinae* (różne gatunki), czajki *Vanellus vanellus*, które prawdopodobnie przelatywały kierując się do lub ze zbiornika na żerowiska. Jednak ich liczebności były niewielkie w porównaniu z liczebnością populacji lęgowej oraz ptaków wykorzystujących zbiornik w okresie migracji i zimowania. Jak wykazano, osobniki przelatujące nad powierzchnią inwestycji stanowią niewielką część populacji wykorzystującej ostoję Zbiornika Mietkowskiego. Nie stwierdzono żerowisk gęsi na badanym terenie. Powstanie inwestycji, wraz z sąsiednimi inwestycjami o podobnym charakterze, może wpłynąć na zmianę korytarzy, którymi do tej pory przemieszczały się ptaki wodno-błotne, rozlatujące się ze zbiornika, jednak nie powinna ona stanowić silnej bariery, uniemożliwiającej korzystanie ze Zbiornika Mietkowskiego. Wpływ inwestycji na stan zachowania gatunków ptaków stanowiących przedmioty ochrony ww. obszaru Natura 2000, w tym na gatunki gniazdujące oraz zimujące na terenie obszaru, nie będzie więc znacząco negatywny.

W celu określenia wpływu planowanej budowy farmy wiatrowej na chiropterofaunę przeprowadzono nagrania detektorowe, prowadzone w okresie od 21 marca do 9 listopada 2022 r. oraz kontrole miejsc potencjalnego występowania hibernujących nietoperzy (15 stycznia 2023 r.) i ich kolonii rozrodczych (22 czerwca, 9, 22 lipca 2022 r.). Wszystkie występujące w Polsce gatunki nietoperzy są objęte ochroną na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt. Celem

prorowadzonych badań było rozpoznanie sezonowych i dobowych tras migracji nietoperzy oraz miejsc ich żerowania i czasowego przebywania na terenie planowanej farmy wiatrowej. Ponadto w dniach 26 i 30 września 2022 r. oraz 5 października 2024 r. wykonano kontrole skierowane na stwierdzenie ewentualnych migracji borowców wielkich *Nyctalus noctula*. Jak wynika z dokumentu *Raport końcowy z przedrealizacyjnego monitoringu chiropterofauny dla planowanej Farmy Wiatrowej Jenków zlokalizowanej w gm. Wądroże Wielkie (woj. dolnośląskie) marzec 2022 r. – luty 2023 r. (Ansee Consulting Michał Jaśkiewicz, Wrocław, 2023 r.)* wraz z dokumentacją uzupełniającą, w wyniku przeprowadzonych badań na terenie planowanej inwestycji stwierdzono niewielką różnorodność gatunkową nietoperzy oraz niski poziom ich aktywności. Wykazano łącznie sześć taksonów nietoperzy. Największą liczbę stwierdzeń odnotowywano w okresie 1 sierpnia – 15 września, czyli w czasie uzyskania przez młode osobniki zdolności lotu i rozpraszania się kolonii rozrodczych. Gatunkiem dominującym był karlik malutki *Pipistrellus pipistrellus*. W trakcie badań aktywność tego gatunku rozpoczęła się dopiero w drugiej połowie kwietnia, a zakończyła już na początku października, co wskazuje na to, iż na terenie planowanej inwestycji nie występują trasy sezonowych migracji tego gatunku. Największą liczbę stwierdzeń karlików malutkich rejestrowano w okresach 1 czerwca – 31 lipca i 1 sierpnia – 15 września, czyli w czasie rozrodu i dyspersji kolonii rozrodczych po zakończonym okresie wychowywania młodych. Mając jednak na uwadze fakt, iż aktywność ta była ograniczona jedynie do niewielkiego obszaru, a jej poziom wzrastał okresowo, należy przypuszczać, iż lokalna populacja tego gatunku jest stosunkowo niewielka i w najbliższej okolicy nie występują istotne kolonie rozrodcze. Na terenach otwartych aktywność karlików malutkich rejestrowana była incydentalnie, zarówno w okresie migracji, jak i rozrodu – w całym okresie badań stwierdzano tam aktywność niską lub jej brak. Drugim gatunkiem o wyraźniej zaznaczonej obecności był borowiec wielki *Nyctalus noctula*. Na obszarze prowadzonych badań w okresie migracji nieznacznie podwyższoną aktywność borowców stwierdzono jedynie w okresie wiosennych migracji, tworzenia kolonii rozrodczych (1 kwietnia – 31 maja) przy szpalerze przydrożnych drzew. Wskazuje to na fakt, że w rejonie inwestycji nie występują istotne trasy migracji tego gatunku. W okresie letnim umiarkowany poziom aktywności rejestrowano wyłącznie w okresie rozpadu kolonii rozrodczych i początku jesiennych migracji, rojenia (1 sierpnia – 15 września), w okolicy miejscowości Jenków oraz przy kompleksie leśnym. Podobnie jak w przypadku karlików malutkich, również była to aktywność związana z żerowaniem w czasie dyspersji lokalnej populacji po zakończonym okresie wychowywania młodych. Na pozostałych obszarach, w tym na terenach otwartych, aktywność borowców wielkich była bardzo niska lub nie rejestrowano jej wcale. Pozostałe rejestrowane gatunki – karlik większy *Pipistrellus nathusii*, karlik drobny *Pipistrellus pygmaeus*, mroczek późny *Eptesicus serotinus* oraz nocek wąsatek *Myotis mystacinus*/nocek Brandta *Myotis brandtii* – każdorazowo charakteryzowały się bardzo niską aktywnością i rejestrowano je sporadycznie. Podsumowując, na podstawie uzyskanych wyników można wnioskować, iż żaden z obszarów objętych badaniami nie stanowi ważnego miejsca żerowania ani tras przelotów tych gatunków, a ich lokalna populacja jest bardzo niewielka. Na obszarze planowanej inwestycji nie występują istotne trasy sezonowych migracji nietoperzy ani intensywnie wykorzystywane trasy przelotów dobowych. Istotną rolę dla lokalnych niewielkich populacji pełnią tereny zadrzewione oraz obszary zabudowane, gdzie rejestrowano żerujące osobniki. Jedyne miejscami koncentracji aktywności były obszary związane z występowaniem zieleni wysokiej oraz obszar zabudowany miejscowości Jenków. W przypadku borowców wielkich cenniejsze żerowiska stwierdzono na wyżej wskazanym terenie zabudowanym oraz w obrębie kompleksu leśnego. Karliki malutkie również wykorzystywały te miejsca jako żerowisko, a dodatkowo w czasie dyspersji kolonii rozrodczych

rejestrowano ich liczne żerowanie również w obrębie dobrze rozwiniętego szpaleru drzew rosnących przy drodze asfaltowej. Tereny otwarte, na których planowane jest posadowienie turbin wiatrowych, są w bardzo niewielkim stopniu wykorzystywane przez nietoperze. Z kolei brak jakiegokolwiek aktywności nietoperzy w okresie opuszczania zimowisk (15 – 31 marca) i ostatnich przelotów, początku hibernacji (1 – 15 listopada) wskazuje, iż w rejonie przedsięwzięcia nie występują również istotne miejsca zimowania tych ssaków, co zostało potwierdzone również w czasie inwentaryzacji prowadzonej w okresie zimowym. Nie wykazano występowania istotnych kolonii rozrodczych.

Oceniono, że planowana inwestycja nie będzie miała znacząco negatywnego wpływu na poszczególne gatunki nietoperzy, zarówno w aspekcie migracji sezonowych, jak również aktywności w okresie rozrodu i zimowania. Wynika to głównie z faktu ogólnie niskiej aktywności chiropterofauny na badanym obszarze. Szczególnie istotny jest fakt, że lokalizacja poszczególnych turbin wiatrowych w obrębie projektowanej farmy wiatrowej została tak dobrana, aby żadna z siłowni nie została zaplanowana w odległości mniejszej niż 150 m od szpalerów drzew oraz 200 m od granic kompleksów leśnych. Z uwagi na powyższe nie wskazano na konieczność wprowadzania działań minimalizujących wpływ farmy na nietoperze.

Przedmiotowa inwestycja została zaplanowana w znacznej odległości od obszarów Natura 2000, których przedmioty ochrony stanowią nietoperze. Najbliżej położonymi obszarami Natura 2000, których przedmiotami ochrony są gatunki należące do tej grupy zwierząt są: specjalne obszary ochrony siedlisk Góry i Pogórze Kaczawskie (PLH020037) i Łęgi Odrzańskie (PLC020002), położone w odległości ok. 17 km oraz Dobromierz (PLH020034) – ok. 19 km od inwestycji. Ponadto w trakcie prowadzonych badań nie stwierdzono aktywności gatunków nietoperzy wymienionych w załączniku nr 2 do *rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000*. W związku z powyższym oceniono, że planowana inwestycja nie wpłynie znacząco negatywnie na obszary Natura 2000.

Obszar planowanej inwestycji jest położony w odległości ok. 17 km od przebiegu korytarza ekologicznego Odra Środkowa-2. Nie przewiduje się wystąpienia istotnego negatywnego wpływu inwestycji na drożność korytarza. Przeprowadzona analiza wykazała brak znacząco negatywnego wpływu inwestycji na funkcjonowanie lokalnych szlaków migracji m.in. z uwagi na punktowy charakter inwestycji, nie tworzący bariery ekologicznej, brak cennych siedlisk przyrodniczych wymienionych w załączniku nr 1 do ww. *rozporządzenia* i innych cennych zbiorowisk roślinnych na terenie inwestycji, znaczną dostępność alternatywnych siedlisk w otoczeniu, krótkotrwały i odwracalny wpływ związany z płożeniem zwierząt na etapie realizacji.

W ocenie oddziaływania skumulowanego farmy wiatrowej Jenków uwzględniono istniejące i planowane elektrownie wiatrowe znajdujące się gminach Wądroże Wielkie, Legnickie Pole, Ruja i Udanin. W ocenie ujęto istniejące farmy wiatrowe oraz inwestycje, dla których wydano decyzję środowiskową oraz inwestycje, dla których złożono wnioski o wydanie decyzji środowiskowej. Podstawą oceny oddziaływania skumulowanego farmy wiatrowej Jenków była głównie analiza możliwego wpływu inwestycji w promieniu 5 km od granic wnioskowanej farmy, na terenie gmin Wądroże Wielkie i Udanin.

Obszar, na którym planowane są wszystkie turbiny to wielkoobszarowe pola uprawne. Analizowane grupy turbin znajdują się w znacznej odległości od dużych dolin rzecznych (np. Odry), dużych zbiorników, lasów i leżą poza obszarami istotnych koncentracji ptaków

w skali regionu oraz od obszarów Natura 2000, których przedmiotem ochrony są ptaki. Nie wykazano istotnej migracji ptaków wodno-błotnych i szponiastych oraz istotnych koncentracji ptaków na terenie inwestycji i w jej bezpośrednim sąsiedztwie. Do pewnych oddziaływań skumulowanych może dochodzić w skali lokalnej w miejscach styku sąsiadujących inwestycji w okresie lęgowym. Dotyczy to głównie obszaru pomiędzy miejscowościami Granowice, Konary i Różana, gdzie do istniejących turbin w odległości ok. 1,6 – 1,9 km dostawiane będą kolejne oraz terenu na południe od Jenkowa, gdzie planowanych jest siedem kolejnych turbin. Na podstawie wyników przeprowadzonego monitoringu można wskazać, że obszar ten nie był w istotny sposób wykorzystywany przez gatunki kolizyjne. Z cenniejszych gatunków ptaków wykazano jednak bielika i kanię rudą. Strefa bielika znajduje się ok. 2,8 km od inwestycji. Ponadto najnowsze obserwacje wskazują, że drugie stanowisko lęgowe bielika znajduje się w odległości ok. 4 km na północ od turbin. Obserwacje z monitoringu nie wykazały, aby przez teren inwestycji przebiegały stałe trasy przelotu, ani aby teren inwestycji pełnił funkcję żerowiska tego gatunku. W ciągu roku dokonano obserwacji dwunastu osobników przy dość niskiej aktywności na punktach obserwacyjnych w okresie lęgowym. Jednakże budowa nowych turbin w rewirze lęgowym potencjalnie zwiększa ryzyko kolizji bielików. Ponadto oceniono, że farma wiatrowa Gądków, składająca się z siedmiu turbin, planowana w sąsiedztwie wnioskowanej inwestycji, generuje oddziaływanie skumulowane na ptaki. Wynika to z jej wielkości i niewielkiej odległości obu farm. Turbiny przy drodze Gądków – Granowice z obu inwestycji zlokalizowane będą w odległości ok. 300-500 m od siebie. Tworzy się zwarte skupisko turbin o długości 2,5 km i szerokości ok. 1 km. Oddziaływanie skumulowane będzie występować głównie w przypadku lęgowych i migrujących (koczujących) ptaków szponiastych. Dotyczy to głównie bielika, dla którego wykazano przeloty na linii północ-południe. Ptaki lecąc na tej trasie, w przypadku budowy farmy wiatrowej Gądków, będą musiały pokonywać dwie inwestycje. Ponadto sześć turbin z farmy Gądków planowanych jest w promieniu 2 km od strefy częściowej bielika (najbliższa turbina w odległości 700 m od strefy). Zwiększy się też liczba turbin na obszarach wykorzystywanych przez kanię i błotniaki. W celu zmniejszenia ryzyka negatywnego wpływu na ww. gatunki, dla wnioskowanej farmy wiatrowej Jenków zaproponowano montaż systemu detekcyjno-reakcyjnego na wszystkich turbinach wchodzących w skład tej inwestycji.

Skumulowane oddziaływanie w przypadku nietoperzy w szczególności dotyczy populacji gatunków migrujących oraz żerujących w znacznych odległościach od miejsc występowania kolonii rozrodczych. Istotny jest fakt, że na obszarach analizowanych inwestycji nie stwierdzono występowania intensywnie wykorzystywanych tras migracji nietoperzy. Zdecydowana większość rejestrowanych osobników pochodziła z lokalnych populacji, a ich aktywność była związana z żerowaniem w konkretnych lokalizacjach, przeważnie w pobliżu różnego rodzaju zadrzewień. Część turbin farmy wiatrowej Gądków planowana jest w bardzo bliskiej odległości od farmy Jenków (najmniejsza odległość pomiędzy turbinami wynosi około 300 m). Analizując rozmieszczenie siłowni w ramach projektowanej farmy wiatrowej Gądków stwierdzono, iż trzy z nich położone są w zasięgu badań chiropterofauny na potrzeby realizacji wnioskowanej farmy Jenków. Na części traksektu przebiegającego przy jednej z tych siłowni stwierdzono okresowo liczne występowanie żerujących nietoperzy. Jednak wszystkie turbiny planowane w obrębie farmy wiatrowej Jenków odsunięte są od tego elementu na bezpieczną odległość, co wskazuje na brak możliwości wystąpienia oddziaływania skumulowanego. Pozostałe siłownie farmy wiatrowej Gądków zlokalizowane są w większej odległości od wnioskowanej inwestycji i nie są z nią połączone żadnymi strukturami krajobrazu, które mogłyby być wykorzystywane przez nietoperze, zarówno w okresie rozrodu, jak i migracji sezonowych. Dlatego też nie przewiduje się możliwości wystąpienia oddziaływania

skumulowanego w tym zakresie. Podsumowując, z uwagi na brak na analizowanym terenie intensywnie wykorzystywanych tras migracji sezonowych nietoperzy, zaplanowanie poszczególnych turbin na terenach otwartych, na których nie odnotowano podwyższonej aktywności chiropterofauny, w odległości większej niż 200 m od zadrzewień, brak struktur krajobrazu, które mogłyby stanowić korytarze lub powiązania przyrodnicze pomiędzy poszczególnymi inwestycjami oraz wprowadzone dla sąsiednich inwestycji okresowe wyłączenia turbin zlokalizowanych w pobliżu zidentyfikowanych miejsc zerowania nietoperzy, a także stwierdzoną niską śmiertelność nietoperzy na sąsiednich farmach wiatrowych – nie przewiduje się wystąpienia znacząco negatywnego skumulowanego oddziaływania na tę grupę zwierząt.

W celu zbadania wpływu inwestycji na krajobraz, w tym krajobraz kulturowy, wykonano opracowanie pn. *Analiza krajobrazowa przedsięwzięcia pn.: Budowa farmy wiatrowej Jenków w gminie Wądroże Wielkie wraz z infrastrukturą towarzyszącą* (Ansee Consulting Michał Jaśkiewicz (Wrocław, 2024 r.) wraz z uzupełnieniem (luty 2025 r.). Jak wynika z treści ww. dokumentu, według projektu *Audytu krajobrazowego województwa dolnośląskiego* (Instytut Rozwoju Terytorialnego, Wrocław, lipiec 2024) (<https://bip.dolnyslask.pl/m,2731,audyt-krajobrazowy.html>), obszar inwestycji stanowi krajobraz wzgórzowy. Według klasyfikacji przedstawionej w *rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2019 r. w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych* (Dz. U. z 2024 r., poz. 537), teren inwestycji znajduje się w jednostce krajobrazowej: krajobraz wiejski 6c – z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących małe pola. Tłem krajobrazowym są grunty wykorzystywane rolniczo, obszary zabudowane oraz obiekty infrastruktury technicznej, energetyki wiatrowej. W sąsiedztwie inwestycji znajdują się istniejące turbiny wiatrowe, zlokalizowane na terenie gmin Udanin i Wądroże Wielkie, które również stanowią część charakterystyczną krajobrazu. W sąsiedztwie inwestycji przez gminę przebiega wyróżniający się obiekt liniowy – autostrada A4. Krajobraz w strefie oddziaływania (w promieniu 8 km wokół inwestycji) można określić jako intensywnie użytkowany rolniczo, o niskim poziomie naturalności i umiarkowanym stopniu przekształceń antropogenicznych. Elementy zadrzewień, wód powierzchniowych oraz obszarów trawiastych nadają mu ograniczoną różnorodność ekologiczną i walory estetyczne.

W ramach analizy krajobrazowej dokonano wstępnej oceny ryzyka wystąpienia znaczącego wpływu na krajobraz, przeprowadzono inwentaryzację krajobrazów w strefie oddziaływania, opisano ich charakterystyczne cechy przyrodnicze, kulturowo-historyczne, a także zidentyfikowano przejawy degradacji i dewastacji. Następnie dokonano waloryzacji krajobrazów oraz oceny wpływu na ich charakterystyczne cechy i wartości. Przeprowadzono analizę wpływu elektrowni wiatrowych na fizjonomię krajobrazu, w tym ocenę jakości wizualnej panoram z punktów widokowych oraz ich wrażliwości na zmiany wynikające z realizacji inwestycji. Oceniono siłę oddziaływania wizualnego, co pozwoliło na klasyfikację potencjalnych negatywnych skutków dla wartości widokowych krajobrazu. W wyniku tych działań ustalono, że żaden z badanych punktów widokowych nie został zakwalifikowany do kategorii znaczącego negatywnego oddziaływania, a wpływ wizualny uznano za bardzo mały lub mały. Dokonano również analizy oddziaływania wizualnego na zabytkowe wartości krajobrazu kulturowego, która wykazała brak wpływu lub jedynie niewielkie oddziaływanie w jednym przypadku. Ponadto przeprowadzono analizę skumulowanego oddziaływania na krajobraz przedmiotowej inwestycji z istniejącymi i planowanymi turbinami wiatrowymi, dla których została wydana decyzja środowiskowa, a także z farmami, dla których złożono wnioski o wydanie decyzji. Z uwagi na niewielką liczbę turbin istniejących i planowanych, które otrzymały decyzję środowiskową, nie zachodzi ryzyko wystąpienia znacząco negatywnego statycznego oddziaływania wizualnego w oddziaływaniu skumulowanym. Sumaryczny efekt

skumulowany w zakresie oddziaływania dynamicznego oceniono jako średni. W wyniku przeprowadzonych analiz nie stwierdzono konieczności wprowadzenia działań minimalizujących innych niż określone w warunku III.2.

Zgodnie z przeprowadzoną analizą wpływu poszczególnych wariantów realizacji inwestycji na środowisko oceniono, że wariant W1, proponowany przez inwestora do realizacji, jest najkorzystniejszy dla środowiska.

Zapis warunku II.7 nałożono w celu zachowania elementów środowiska przyrodniczego, stanowiących lokalną różnorodność biologiczną oraz lokalne korzyści migracyjne.

Warunki II.8, II.10 tiret pierwsze mają na celu zminimalizowanie negatywnego oddziaływania związanego z realizacją inwestycji na chronione gatunki ptaków, w stosunku do których obowiązują zakazy określone w *rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt*, m.in. zakaz niszczenia gniazd, siedlisk lub ostoi, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania. Udział specjalisty ornitologa w przypadku realizacji prac w okresie lęgowym ptaków ma zagwarantować, iż prace związane z realizacją inwestycji będą wykonywane bez szkody dla chronionych gatunków ptaków.

Warunek II.9 wprowadzono dla ochrony lokalnej lęgowej populacji gąsiorka, a także innych gatunków ptaków wróblowych związanych z krajobrazem rolniczym, w tym takich gatunków jak: skowronek, potrzaszcz, trznadel.

Warunek II.10 tiret drugie ma na celu ochronę nietoperzy w przypadku konieczności wycinki drzew. Udział specjalisty chiropterologa ma zagwarantować, iż ewentualna wycinka drzew związana z realizacją inwestycji, będzie wykonywana bez szkody dla tej grupy zwierząt.

Nałożenie warunku II.11 wynikającego z art. 75 *ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r., poz. 647)*, którego zapisy dotyczą konieczności ochrony środowiska, w tym elementów przyrodniczych w trakcie prowadzenia prac budowlanych, ma na celu maksymalną ochronę istniejącej zieleni.

Warunek II.12 ma na celu ochronę siedliska przyrodniczego 91F0, zlokalizowanego w sąsiedztwie inwestycji, na południe od lokalizacji turbiny EW 08.

Warunki II.13 – II.16 mają na celu zabezpieczenie drzew i krzewów narażonych na uszkodzenia mechaniczne w trakcie realizacji inwestycji.

W celu ograniczenia śmiertelności drobnych zwierząt, w szczególności płazów, gadów i małych ssaków – gatunków objętych ochroną na mocy ww. *rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* – nałożono działania wskazane w warunkach II.17, II.18.

Ze względu na stwierdzenie na terenie inwestycji i w jej sąsiedztwie gatunków ptaków charakteryzujących się wysokim ryzykiem kolizji z turbinami wiatrowymi, tj. bielik, kania ruda, błotniak stawowy, myszołów, nałożono warunki III.3 – III.4. Wprowadzenie wskazanych kryteriów działania systemu ma za zadanie w maksymalnym możliwym stopniu ograniczyć ryzyko kolizji ptaków z pracującymi elektrowniami. Konieczność udziału specjalisty ornitologa na etapie montażu i wdrażania systemu, wskazana w warunku III.4, ma zagwarantować prawidłowość i skuteczność jego działania. W celu późniejszej analizy system będzie gromadził rejestry każdej reakcji na pojawienie się ptaka w pobliżu turbiny, w strefie detekcji systemu. Warunek III.2 wprowadzono dla ochrony walorów krajobrazowych.

Warunki III.5 – III.7 wprowadzono w celu ochrony nietoperzy. Nieprawidłowe oświetlenie turbin może przyciągać owady, co z kolei zwiększa atrakcyjność terenu farmy dla nietoperzy, powodując wzrost ryzyka kolizji.

Zapisy warunków III. 8 nałożono w celu zmniejszenia atrakcyjności otoczenia turbin dla nietoperzy i ptaków, tj. zabezpieczenia przed wprowadzaniem lub utrzymaniem elementów

środowiska mogących stanowić żerowiska i trasy przelotów nietoperzy oraz dogodne miejsca lęgowe, odpoczynku i żerowania ptaków.

W celu uzyskania informacji na temat stanu awifauny i chiropterofauny terenu po rozpoczęciu funkcjonowania inwestycji oraz jej wpływu na te grupy zwierząt, w punkcie V nałożono obowiązek wykonania monitoringu poinwestycyjnego dla ptaków i nietoperzy, badającego stopień wykorzystania terenu inwestycji przez obie grupy zwierząt oraz ich śmiertelność w wyniku kolizji z elementami elektrowni. W punktach V.1, V.2, V.4 zawarto wskazania dotyczące sposobów i terminów prowadzenia badań w ramach monitoringu ptaków i nietoperzy. W punkcie V.3, V.5 nałożono warunki dotyczące sposobów i terminów wykonania monitoringu śmiertelności tych grup zwierząt. Określone w ramach monitoringu badania skuteczności wykrywania ofiar kolizji oraz testy szybkości znikania ciał są niezbędne dla dokonania oceny faktycznej śmiertelności zwierząt. Wymogi zawarte w punktach V.1 – V.5 są zgodne z zaleceniami najlepszej wiedzy z zakresu badania wpływu elektrowni wiatrowych na ptaki i nietoperze.

Dla określenia faktycznej skali oddziaływania inwestycji w powyższym zakresie, w punktach VI.1 – VI.3 nałożono obowiązek wykonania, na podstawie wyników monitoringu, analizy porealizacyjnej. W celu dokonania wstępnej oceny oraz umożliwienia podjęcia ewentualnych dodatkowych działań minimalizujących wpływ na ww. grupy zwierząt już po pierwszym roku funkcjonowania przedsięwzięcia. Pierwszą analizę należy sporządzić po upływie dwunastu miesięcy od daty oddania inwestycji do użytkowania (punkt VI.1). W celu dokonania pełnej oceny wpływu inwestycji na ptaki i nietoperze, kolejną analizę należy przedstawić po przeprowadzeniu całego monitoringu poinwestycyjnego (punkt VI.2). W punkcie VI.3 zawarto, w ujęciu ogólnym, niezbędny zakres analizy porealizacyjnej.

W przypadku niemożliwych do wyeliminowania kolizji planowanego przedsięwzięcia ze stanowiskami gatunków roślin, zwierząt lub grzybów chronionych na mocy *rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin*, *rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* oraz *rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów* – w stosunku do których obowiązują zakazy określone w ww. aktach prawnych, przed rozpoczęciem prac Wnioskodawcę winien uzyskać odrębne zezwolenie właściwego organu na czynności zakazane w stosunku do tych gatunków, zgodnie z art. 56 *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody*, a w przypadku uzyskania takiego zezwolenia – prace prowadzić z uwzględnieniem warunków wynikających z zezwolenia.

Lokalizacja, rodzaj i parametry planowanej inwestycji oraz jej odległość od granic Rzeczypospolitej Polskiej, eliminują możliwość transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Na podstawie przedłożonej dokumentacji, w której uwzględniono analizę oddziaływań i potencjalnych zagrożeń środowiskowych związanych z realizacją i eksploatacją inwestycji oraz wskazano szereg działań niezbędnych do podjęcia celem zabezpieczenia i zminimalizowania potencjalnych negatywnych oddziaływań, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu zdecydował o nałożeniu warunków realizacji przedsięwzięcia wymienionych w sentencji niniejszej decyzji.

W toku prowadzonego postępowania w sprawie wydania przedmiotowej decyzji organ ochrony środowiska jako dowód dopuścił wszystko, co mogło przyczynić się do właściwego rozstrzygnięcia sprawy co do istoty, a podstawą do jej rozstrzygnięcia była ocena całego materiału dowodowego zgromadzonego w toku postępowania, czym organ spełnił warunki art. 75 § 1 i art. 80 *Kpa*.

Biorąc powyższe pod uwagę orzeczono jak w sentencji decyzji.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji przysługuje stronom odwołanie do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, wniesione za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Zgodnie z art. 127a Kpa w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska we Wrocławiu
p.o. Regionalny Konserwator Przyrody
we Wrocławiu

Katarzyna Łapińska
Katarzyna Łapińska

Dokonano opłaty skarbowej za wydanie niniejszej decyzji w wysokości 205 PLN oraz opłaty za pełnomocnictwo w wysokości 17 PLN na konto Gminy Wrocław nr 82 1020 5226 0000 6102 0417 7895

Otrzymują:

1. QWP Wądroże Wielkie 2 Sp. z o.o., ul. Wagonowa 2C, 53-609 Wrocław
reprezentowana przez:
2. Strony postępowania zgodnie z art. 49 Kpa

Do wiadomości:

1. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jaworze, ul. Piwna 1, 59-400 Jawor
2. Dyrektor Zarządu Zlewni we Wrocławiu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, wyb. Wyspiańskiego 39, 50-370 Wrocław

Osoba do kontaktu Wioletta Młynarczyk, tel. 71 747 93 09 lub za pośrednictwem sekretariatu tel. 71 747 93 00